

اعلان

گرانو او قدرمندو لوستونکو پښتو ډاټ نېټ د دې کتاب سره ډیره
خواري کړي ده او په ډیر عاجزانه طور ئې تاسو ته د مطالعې په
غرض ډالۍ کوي د دې کتاب بې اجازت نقل کول ، چاپ کول یا
زمونږ نسبت ترې لرې کول نه صرف دا چې اخلاقي جرم دے بلکې
ډیر سخت منع دي

پښتو ډاټ نېټ
پښتو ډاټ نېټ

Distribution, posting, or copying is strictly prohibited
without written permission of Pukhto.Net

Ketabton.com

اویسکی صفتا لوت

شیرین یار یوسفزے

اوبنکي مشالونه

رني اوبنکي مشالونه
د مزل حد پرې روښان کړم

شيرين يار يوسفزې زروبي

شورو د الله په نوم چې رحمان او رحيم دے

د کتاب نوم	اوبښکې مشالونه
مخونه	۲۰۸ دوه سوه اته
ترتیب	نېټه وار
ليکونکې	شيرين يار يوسفزې
شعري زيار	دوهم
کمپوزنگ	امجد امين 0321 - 90 20 628
د املا سمون	شيرين يار يوسفزې او مظهر علي
د چاپ کال او ځای	۲۰۰۶ پېښور
د چاپ شمېر	۱۰۰۰ يو زر
بیه (قدر)	۲۰۰ روپۍ

درکونه

- ❖ يونيورسټي بک اېجنسي، خير بازار، پېښور،
- ❖ اكيډمي بک شاپ، پښتو اكيډمي، پېښور پوهنتون،
- ❖ زرین زاده يوسفزی، شارجه عرب امارات 00971-505942423
- ❖ برېښنا ليک: shereenyar@hotmail.com

د کتاب واک اختيار د ليکونکي څخه خوندي دے

تروُن

چې زما دَ خیال تصویر دے
چې زما دَ خوب تعبیر دے

په وفا کښې بې مثالہ
په ښکلا کښې بې نظیر دے

چې خوددار دے هم دلدار دے
چې بادشاه دے هم فقیر دے

هم مېوه ده هم سایه ده
لکه څکے دَ انجیر دے

اوبنکي مشالونه - يو تاثر

”اوبنکي مشالونه“ د ښاغلي شيرين يار يوسفزی د شعرونو يوه شيرينه مجموعه ده- د درد او د مينې د ارمان چې کوم خواږه د خوانۍ په عمر کښې کېدې شي د هغه ټولو خوند د شيرين يار په شعرونو کښې تر ډېره حده راضا هر شوه د- شعر هسې هم د خوږ درد د اظهار نوم د او بيا شعر چې په فني معيار هم پوره وي نو د خوږو نغمو صورت ترې ساز شي- فکري بلوغت به شائد چې د عمر په يوه خاص حد کښې راځي ولې شعر چې هرکله يو فطري عطيه ده ځکه نو شاعرانه بلوغت د خوانۍ په هغه ورځو شپو کښې اکثر ښکاره شي چې نوره دنيا ورته د لېونتوب دور وائي- شائد چې عشق او محبت د جنون په يو خاص حالت کښې د پوهې تر بامه رسي- خبر نه يم چې ستر حمزه صېب دا خبره د چا په باب کړې ده:

تا ته پوهه راغله د خوانۍ سره

ما ته هله راغله چې خوانۍ لاره

(حمزه)

د ستر حمزه صېب دا خبره د سند په توگه وړاندې کېدې شي چې پوهه په خوانۍ کښې هم راتلله شي- دا بيله خبره ده چې دغه پوهه د کوم مضمون او د ژوند د کومې تجربې پوهه ده- ژوند پخپله لوی اُستاز د او شيرين يار يوسفزی چې د ژوند له کومو مکتبونو سبق زده کړې نو دا خبره يقين ته نژدې ده چې په ډېر لږ عمر کښې

ٿي ۽ شاعرانه پوهي ڊهر وڍ فني سفر ڪري ڏي.

د شيرين يار پڻ ”اوبنڪي مشالونه“ ڪٽي ڇپي ڪوم شاعري ده او د ڪوم قسم شاعري ده هغه د بناغلي د فڪر غمازي ڪوي. پڻ غزل ڪٽي ڇو ڇرگنده خبره ده ڇي هغه د خپل خاطر د درد د تاثره شعر وائي. ڪڻ هر ڇو د هغه د انتهائي داخليت اظهار ڏي وڻي د غزل د صنف اصل مدعا او تقاضا هم د بنيادم خپل ذات ڏي. د خپل ذات احساس يو افقي قدر لري ڇڪه پڻ دي ڪائنات ڪٽي مينه، ارمان، بي وسي، جي ارزي د هر دور د انسان برخه ده. پڻ ڪوم دور ڪٽي هم ڇي ڇوڪ د خان پڻ علامت ڪٽي د خپلي ميني د جذبي او د خپلو مجبورو ذڪر ڪوي نو دا د ژوند سره ترلي احساسات افقي رنگ لري. د بنيادم د درد جذبه هر ڇا ته د يو رنگه احساسه راپيدا ڪري. پڻ دي ڪٽي هم شڪ نيسته ڇي ماحول ڇاپهرچل او د تاريخ دوزان د بنيادم پڻ دي احساساتو اثر ڪوي او شاعر لڻ خپل ماحول وٽ هم نه شي. وڻي بيا هم د يوې ازلي جذبي پڻ رنگ ڪٽي دغه احساسات هرڪله او هر چرته وي. د مشرقي ژبو پڻ شاعري ڪٽي غزل د ڪمال تر حده شائد پڻ دي هم رسيدل ڏي ڇي دا د ذات د اظهار لڻ ٿولو ڪاميابه وسيله ده.

پڻ جديد دور ڪٽي جديد نظم هم د اظهار دغه رنگ خپل ڪري ڏي وڻي د صنف پڻ لحاظ نظم د ذات نه سهوا د خارج پڻ بيلو بيلو اڇونو او د ژوند پڻ بيلو بيلو تقاضو بنه رڻا غرڇول شي. دا روايت هم پاتي شوي ڏي ڇي غزل د حسن و عشق او هجر وصال د ذاتي ڪيفيتونو د اظهار د پاره وٺيل شي او پڻ نظم ڪٽي د روزگار او د دوران د غمونو ذڪر ڪري. پڻ دغه روايت شيرين يار يوسفزي يو ڪامياب اُستاد شاعر بنڪاري. ڇڪه ڇي د ”اوبنڪي مشالونه“ د نظم پڻ برخه ڪٽي ٿي ڊهر د خوند نظمونه پڻ مختلفو موضوعاتو وٺيلي دي. دغه نظمونه فلسفيانه رنگ هم لري، د خپلي خاورې سره د شديدې وابستگي احساس هم، د ارمان انگازي هم پڪٽي اور ڏي شي او د فني

ارزښت قدر هم لری -

معلومه نه ده چې شیرین یار یوسفزی شاعری کله، څنگه او په کومو حالاتو کېنې شروع کړې ده خو د کلام د پختګی نه ئې دا برېښی چې د پښتو د شعری ادب ئې ښه مطالعه کړې ده او د شعر په بڼه پوخ تنقیدی شعور هم لری - له غزلونو ئې داسې ښکاری چې د حمزه شینواری د شعر نه ئې ژور ولې مثبت تاثیر اخستې دے او په شعر کېنې ئې د عصر د شعر د معیار ښې ښې برېښی -

د "اوبښکی مشالونه" شعرونه په مجموعی توګه دا تاثیر ورکوی چې شیرین یار یو ترقی پسند شاعر هم دے او شاید چې د ترقی پسندو یا نورو نظریاتی شاعرانو سره ئې ناسته پاسته هم ډېره شوی وی - دا هم کېدے شی چې شیرین یار د قامی او نظریاتی سیاست سره تعلق هم لری - ځکه نو عجیبه علت دا هم دے چې شیرین یار ځېنې ځایه خپل احساس خبره هم کوی نو د ترقی پسندی په اصطلاحاتو او پېرایه ګڼې ئې کوی - ولې د کلام د سرسری مطالعې نه ئې داسې نتیجې اخذ کېدے شی چې اتفاق ورسره ضروری نه هم دے - شاعر شاعر وی - که د هر رنگ، هر مکتب او هرې نظریې شاعر وی او ما ته دا هم معلومه نه ده چې په دا مجموعه کېنې د شیرین یار د زندانی ورځو شپو شاعری شامله ده او که نه؟ خو په مجموعی توګه پکېنې د هغه د پرېشان خاطر د اواز بازګشت اورېدے شی -

دا مجموعه به یقیناً چې د پښتو په شعری ادب کېنې د قدر وړه اضافه وی او که څوک د شیرین یار یوسفزی د ذاتی ژوند د ناکړدو نه خبر شول نو شائد چې د دې کتاب به نوره هم زیاته پذیرائی وشی -

زه د ښاغلی شیرین یار یوسفزی مننه کوم چې ما ته ئې په دې ښکلې مجموعه د یو څو خبرو لیکلو بلنه راکړه - که هر څو زه د وخت په داسې حالاتو کېنې ګېر یم چې په تفصیل سره مې پرې هغه رنگ لیکل وټه کړے شول څومره چې ئې حق وو ولې

په منڊه منڊه او په بيره بيره ليڪلے شوو دې څو خبرو د پاره زه د بناغلي محمد اسرار
 اتل هم ډېره مننه كوم چې هرکله ئې ما ته د دې ليکلو ياددهاني کړې ده-- ورسره د
 شيرين يار يوسفزی د ورور گوهر ننگيال هم ممنون يم چې ډېر په صبر ئې زما د دې
 نيمگري ليک انتظار کړے دے-

پروفېسر ډاکټر راجولي شاه خټک

پښتو اکېډيمی، پېښور پوهنتون

۱۸ اکتوبر ۲۰۰۵ء

د بنديو ان شاعر اوبنکي مشالونه

د کل انسان د احساساتو او جذباتو د اظهار د ذريعو او طريقو نه پورته د شاعر انسان احساسات او جذبات چې کله د شعر په ذريعه او طريقه کبني بيان شي نو که هغه ساینده او نوحه وی نو ویر ژړا کبني ئې زړه راښکونکې اثر وی او که د خندا، ښکلا، رنگ او نور، زلفو او رخسار په ژبه خپل احساسات شعر ته وسپاری نو د گردونو، رېگونو نه لاله زار جوړ کړی او تصور به درله ښکلی او رنگین کړی - دغه وجه ده چې شاعر د غم او درد، گل او خار، خندا او ښکلا مجموعه ده، لکه چې په خان کبني ټول کائنات لری - په دغه حواله شاعر انسان ته د خپل ماحول او چاپېرچل او ټولنې نمائنده وپیلې کېږی - ځکه خو محققین چې هرکله د تېرو زمانو تحقیق او څېړنه کوی نو هغوی د هغه تېرو زمانو د دورونو شاعرانو او لیکونو نه د وختونو د حالاتو د وارداتو او واقعاتو په رڼا کبني هر څه اخذ کوی - په دغه حواله مونږ شاعر ته د وخت غږ، غوږ او ژبه وپیلې شو -

دلته چې نن مونږ د پښتو د یو تکړه او وینښ شاعر شیرین یار یوسفزی د شعرونو مجموعه "اوبنکي مشالونه" راځلو نو د هر څه نه اول به د انساني فطرت هغه احساس په نظر کبني لرو چې انسان فطرتاً ازاد او د رڼا محرک پاتې شوی دے نو ځکه که شیرین یار یوسفزی دا وخت په کوټ لکھپټ جېل لاهور د مرگ کوټې کبني پروت د دې ملک د تور قانون سزاوار دے نو د هغه په ذهن کبني د خپل پښتون فکر رڼا هم

شته او د دغې رڼا فکر نوم ”اوبښکې مشالونه“ دے۔

د لاهور په قېد و بند کښې دلته ما ته په تاريخ کښې د ډېرو پښتنو بنديوان
فکرونه رايادېږي او هر پښتون ته پنجاب په خپلو چشمو کښې کتلی دی۔ د دغه ټولو
له پاره ما ته د محترم قلندر مومند دا شعرونه مخې مخې ته کېږي:

چې په خوشحال په رنټه‌مبور کښې وښوې
هغه کانې په ما لاهور کښې وښوې
د رڼا ناوې دغه ټولې قيصې
ما سره ستا د مينې تور کښې وښوې
د اشنا ياد د قفس ورمات کړو
بېلتونه ډزې دې په کور کښې وښوې

د لاهور پنجاب د بنديوانو دغه تسلسل چې دا وخت شيرين يار يوسفزی ته
ارسی نو دلته د قلم او حرف د تقدس په حواله رحمت شاه افریدی ته هم عېن هغه
سزا اورول شوي ده چې د پنجاب يو جج د يو پښتون د مقدمې په وخت هائي کورټ،
لاهور ملتان بېنچ کښې ونيلى وو۔

”لزم چنگه پٹمان ہے اس لیے نشأت کيس میں ملوث ہونا غير يقيني نہیں۔“

د هائي کورټ ملتان بېنچ دا ريمارکس چې مونږ د قلم او حرف په حواله
رحمت شاه افریدی او ښاغلی شيرين يار يوسفزی سره د ټول پښتون په حقله راواخلو نو
د هر پښتون په حقله د ټول پنجاب تاثر هم دغه دے لکه چې پنجاب د ټول پښتون په
مقدمه کښې مدعی هم او پخپله گواه هم دے او زمونږ په حقله دا وائی:

فقير شير بولا بادشاه سے
بڑا سنگين مجرم ہے یہ آقا

اے مصلوب ہی ڪرڻا پڙے گا

ڪه اس کي سوچ ٿم ۽ مختلف ٿي.

په دغه لاهور ڪنڀي د پښتو د قلم دغه دوه بنديوان نن ٿم په تياري زندان ڪنڀي
فڪرونه مشالونه لري او زه چي دلته د بنديوان شاعر په قهد و بند ڪنڀي د آزاد پښتون
فطرت شعرونه "اوبنڪي مشالونه" ڪورم نو د يو څو ڪلامونو نه علاوه ٿي د ڪلام
مجموعي تاثر دا دے چي هغه د ذات قهدي نه بلڪي دې ٽول نظام ڪنڀي د رياست يو
داسي باغي قهدي دے چي په زندان ڪنڀي ٿم د ٽول پښتون خبره ڪوي او لکه څنگه
چي د يو طوطي يا د بل الوتونكي مارغه نه په پنجره ڪنڀي د بنديوان باوجود د الوتو
فطرت څوڪ نه شي اخسته، دغه شان د بنديوان شاعر فڪر او خيال ٿم څوڪ
راايسارول نه شي، نو ڇڪه خو وائي:

لار ڪنڀي د مقتل ڪه ودرېدل ٿي

ڇه به تر مرامه رسېدل ٿي

ستا په گل رخسار چي ځلېدل ٿي

تل لکه د پرځي ژرېدل ٿي

ستا چي د ڪاڪل څري سمسوره ده

دا لکه سپرله زه غوړېدل ٿي

ستا د ژوند فضا چي معطره ده

دا لکه نگهت زه رقصېدل ٿي

شپي ته د سبا د ستوري ځل وينم

کله د وحشت نه بوړېدل ٿي

داسي ڪوم جرس ٿتر وهلي شي

زه لکه پاڅون ته غوړېدل ٿي

د شاعر متعلق د بعضو خلقو خيال دے چې دے خو يا د نرگسيت ښکار وی او يا د ذات دومره قېدی وی چې د ذات د خول نه هډو بهر نه شی وتلے - شاعر يو غېر مستقل مزاجه او يو خيالي کردار يادېږي چې افلاطون هم ناخوښه کړے وو - خو د نوی دور شاعر چې هرکله په مزاحمتي دور کېنې کوم رول لوبولے دے نو بيا "خطرناک مبلغ" ياد شوے دے - په دغه حواله چې زه د ښاغلي شيرين يار يوسفزی شاعري ته گورم نو د "پنجاب زندان" او د "پنجاب قانون" ترې هم د شاعري زور اخستے نه دے بلکې چې څومره ترې چاپېره حصارونه جوړ شوی دی نو دومره عين د انساني او پښتنی فطرت په رڼا کېنې دې پښتون باغی په شعر کېنې وپېلی دی چې:

د يارانو تړون غواړو
 مدام مرگ د بېلتون غواړو
 د مرگ کومې کېنې هم ياره
 سرگرمی د ژوندون غواړو
 د جرس په هر يو غږ کېنې
 نوے نوے پاڅون غواړو

زه د نثري مصروفیاتو په وجه د شعر د مطالعې نه غېرحاضر پاتې شوے يم خو د شيرين يار يوسفزی د "افغان گلونه" په حواله اوس دا "اوبښکې مشالونه" زما خوښ شعرونه دي - زه په شاعري د فني استاذانو او د شعرونو ورکشاپ کېنې د "فني مېکېنکانو" په شان پُرزه په پُرزه کتو قائل نه يم بلکې زه د شعر دننه خيال، فکر او پېغام ته گورم - خو زما دعوی ده که چېرې د شيرين يار يوسفزی دا "اوبښکې مشالونه" چا د شعر د فن د استاذانو ورکشاپ ته يوړل نو وزن، بحر اصطلاحات او د شعر چې څومره لوازمات دی هغې کېنې به کش کړپ ونه مومي بلکې دا به وائی چې شيرين يار يوسفزی په شعر کېنې خيال، فکر او پېغام د وزن او بحر په چوکاټ کېنې داسې

پہوست کری دی لکہ سرکش باغی چپی خوک پہ زنجیرونو کبھی رابند کری۔

ہم دغہ شان شیرین یار یوسفزے د لاهور قہد و بند کبھی بقول فیض احمد

فیض د دی شعر پہ مصداق واثی:

متاع لوح و قلم چھن گئی تو کیا غم ہے
کہ خون دل میں ڈبلی ہیں انگلیاں میں نے
زباں پہ مہر لگی ہے تو کیا کہ رکھ دی ہے
ہر ایک حلقہ زنجیر میں زباں میں نے

نور البشر نوید، پھنور۔

۳۱ جنوری ۲۰۰۶ء

د فکر و فن په هنداره کښې

د اوښکو مشالونه

شیرین یار یوسفزۍ خلمۍ لیکوال دۍ خو فکری او فنی اړخونه ئې په کم عمرۍ کښې په گڼو برخو وېشلۍ شوی دی- د ده تاند تپاند جذبات هر څو که د خوانۍ په بام غزؤنې کوی او شاهینۍ وزر ئې الوت ته چمتو دۍ خو بیا هم ورسره د ادبی ژوند یوه داسې پنگه پرته ده چې دغه تاند تپاند جذبات ئې هېڅ کله هم له خپل سمت او لارې نه نه ورکوی بلکې لا ورله فکر او نظر ته خلا بخښی او خپل مرام و مقصد پله ئې پاروی او ډاډه کوی- شیرین یار که د سماج د لمبه لمبه حالاتو سره ډغرې لپاره د خپل قلم په زور ځان تر اخبارونو او مجلو رسوی نو د انتقاد د بې نیامه تبغ په لاس هم د خپل رسا فکر په زور په هر ادبی مکتب ورگډېږي- که د خپلې پښتو ژبې د صحیح لیک لوست د پاره هاندې هڅې کوی، د پښتو په املا، لیک دود او شعری وزن، بحر کتاب لیکي نو دغه مینه ئې د جېل تورو تمبو شا ته هم د فکر او شعور زور ته دوام ورکوی- ځکه خو د ابی خلقو سره مسلسل د لیکونو له لارې کلکې اړیکې لری، څه چې د ده د پښتو ژبې ادب او پښتون اولس سره د مینې ثبوت ښکاره کوی- د جېل ژوند هر څو که د ده د ذات سره اهم تعلق لری او د ده وجود قېد دۍ خو د ده د فکر او فن او شعری ښکلا نه هېڅ کله گېره نه شی چاپېرولۍ، لا چې نورې ورکښې د وسعت او پراختیا لارې پېدا کوی — خو که مونږ د شیرین یار په دغه گڼ اړخیز ادبی ژوند کښې د ده

مستقل مزاجی رنگ لتوو نو هغه ډېر په شدت سره د ده په شاعری کېنې جوت او څرگند لیدم شى کوم چې نن د هر پښتون په وړاندې د ده د اولنې ټولګې "افغان ګلونه" او دا دم اوس د "اوبنګې مشالونه" په شکل کېنې برخېره پروت دم- د شیرین یار په تنه بده کېنې د شاعر زړه ډډ لکه د روح داسې وردننه شوه او دغه شاعری د ده دردېدلی احساسات او جذبات په هر لور داسې شیندلی دی چې که د پښتانه وطن د خاورې او تاریخ ویاړنې قیصې او ستاینې پکېنې دی نو د پښتون اولس د وحدت، یووالی او خپلواکۍ د ضرورت سره سره پکېنې د دوی د ژوند د ځینو بې وسو او مجبورو خاکه ډېره صفا او څرگنده رابنګلې شوې ده- دې سره سره د شیرین یار د تنقید د بې نیامه تبغ نه هغه خودغرضه، د استعمار دلالان او بې ضمیره واکداران هم بچ نه دی پاتې شوی چې منصفان ئې هم طرفداران دی او تل ئې د مظلوم اولس وینې ځکلی او چا چې تل د دغه اولس خاوره په شاپولو شېږولو او وطن په ویرانو کېنې د بدلولو هڅه کړې ده، شیرین یار د خپل کلی، خپلې خاورې او وطن په هر ډګر د دغه رنگ قوتونو په ضد ولاړ دم او هم دغه د ژوند مزاحمتی برخه ئې د خپل رسا فکر په زور د شعر جولی ته غړخولې- شیرین یار دغه مزاحمت د خپلې خاورې، پښتنې اقدارو، روایاتو او دې خاورې سره تړلی هر څیز او د انسان د ښېګړې او سکالۍ په غرض د خپل ژوند مقصد و مرام بولی- هم د ژوند دغه تاودو سړو نه ئې د حالاتو سره د مقابلي چل زده کړم ځکه خو د شیرین یار فکر و فن هم ښائی چې دم د حالاتو غلامی نه قبلوی او نه ورسره د سمجوتې په لاره ښکاری-

د حالاتو په ضد ولاړ شیرین یار دغه انقلابی تصور، د ده په خیال خور مزاحمتی رنگ، د فکر وحدت او د فن کمال دم د خپل عصر د شاعرانو نه نه یواځې بیلوی بلکې یو ځانګړم مقام هم وربخښی- ځکه خو ئې شاعری د یو ځانګړې ښکلا او تهذیبی شایستگی سره سره د لفظونو د زړه پورې استعمال هنداره هم ده او د ژوند د

حقيقتونو او هنگامو، قامی فکر او اولسی مسئلو د بیان او اظهار اثرناکه ذریعه هم ده- د شیرین یار یو ځانگړی اسلوب دا هم دے چې که د ژوند په کرکېچونو کېنې هر څومره ظلم جبر او بې انصافی سره مخ شوم دے خو خپل شعر ئې د بې ځایه نعرو، چغو او سوړو (ویرویرانو) نه بچ ساتلے دے- هر څو که ورته په دغه لارو، پراوونو د ناکامۍ او بې وسۍ مخه هم شوې خو دغه د زړه ماتۍ او مایوسۍ قیصې ئې د شعر برخه نه ده گرځولې او شعر ئې د ډاډ عزم او جرأت نه عبارت دے- "اوبښکې مشالونه" کېنې د قامی فکر، ټولنیز ژوند د غښتنو، امن او انسان دوستۍ سره سره د مینې هغه لازوال جذبه هم د شیرین یار له ذاته چاپېره چورلی کومه چې دے د خپل محبوب له پاره لری (لکه چې د انس، جنس، قام، کلتور، ژبې، خاورې او وطن وړو په شکل کېنې خپل بیل بیل محبوب لری)- دغه راز شعرونه ئې ځای په ځای داسې احساسات لری کوم چې د مینې د هر تعلق د ناکامۍ او کامیابۍ دواړو حال وائی او د ده د خوږ خوږ ژوند زړه نه راوتې جذبو له د سندرو ژبه ورکوی-

شیرین یار د ښه شعر لیک او په ادبی لارو چارو د مزل هنر د چا استاد یا کوم ادبی مکتب کېنې د ناستې نه نه دے زده کړے خو د خوب نه د خوب تر له پاره ئې د کتابونو، مجلو او اخبارونو هر د پانه لټولې په هر څه ئې ژور او تنقیدی نظر اچولے او کله چې په عملی ژوند کېنې د لمبه لمبه حالاتو سره مخ شوم نو احساس او جذبې ئې اور اخستے او فکر ئې راولاړ شوم دے او هم دغه څه دا دے شیرین یار تر یو داسې ځایه رارسولے دے چې د "افغان گلونه" او "اوبښکې مشالونه" نه پس د پښتو په املا، بحر او وزن هم کتاب لیکي کوم چې به ډېر زر د لوستونکو د نظره تېر شی ځکه به زما دا وپېل بې ځایه نه وی چې شیرین یار د یو ښه زیرک او استاد شاعر سره سره یو ښه نثر نگار هم دے او نقاد هم-

شیرین یار خپله تخلیق او تحقیق کوی او پخپله ورته په تنقیدی نظر هم گوری
او په نتیجه کښې یوه درسته، ځانگړې او مناسبه کړنلاره خپل قلم او خیال له ټاکي-
هم دغه راز خپل عملی ژوند کښې ئې هم قدم په قدم د دغه لارې ”مشالونه“ بل کړي-
الله دې وکړي چې د شیرین یار د قلم او قدم او اوښکو واره ”مشالونه“ د ده د روښانه
سحرونو زهره په برخه کړي-

محمد اسرار اتل

آشنا منزل

باغ حرم، لوند خوږ، مردان-

نېټه : د فروری اولنی ۲۰۰۶ء

امپل

غزل برخه

مخ	ورومبی مصرعه	شمېر
۲۷	ما درته د زلفو د سودا ووي	۱
۲۸	تا مي کړي عيادت دے	۲
۲۹	د بلبلو د نوا خبرې وکړه	۳
۳۰	بي آبه نه يم چې به آب اخلم	۴
۳۱	د خپل خيالونو تماشا جوړوم	۵
۳۳	که بلبل لره غنچه ده	۶
۳۴	دمه شپه کښې هم شوگير يم	۷
۳۶	نه اباسين کوی اوس ما ته په چپو خبرې	۸
۳۷	ياره د تا د خط او خال خبره	۹
۳۸	کوه بلبله د رنگينو پسرلو خبرې	۱۰
۳۹	زه چې په زړونو حکومت کومه	۱۱
۴۰	په کوم سبا او په بېگا کښې اوپره شوی نه يو	۱۲
۴۱	لږه سا به مي په سا شي	۱۳
۴۳	رضا پېښه د تقدير شي	۱۴
۴۴	ستا په چم کښې بي ارزی ده	۱۵
۴۵	چرته دے همرا زما له خوا تلے	۱۶
۴۶	ته که په لر او که په بر اوسېږي	۱۷

مخ	ورومي مصرعه	شمبر
۴۷	کہ تر خنگه مې شباب دے	۱۸
۴۸	خو کہ يو مو پټه لار زغل دے	۱۹
۴۹	عمار د مال او سر پکښې معدوم دے	۲۰
۵۰	زه نېولې ستا د مينې پټه قصور يم	۲۱
۵۱	بنکله يار پټه مښ زړه مې خبر کوم دے	۲۲
۵۲	ارمانونه سبز زار دے	۲۳
۵۳	يو له زلفو دې شېخون دے	۲۴
۵۴	داسې نه چې بې تالاش او بې تدبير يم	۲۵
۵۵	خوک به سپور ۛ و ته هم ئې قريب نه کا	۲۶
۵۶	چخني شوي چې د پښو لاندې دستور دے	۲۷
۵۷	د بلبل خوږه نوا يم	۲۸
۵۸	خنگ سره سره غرمه	۲۹
۵۹	زه پټه سترگو د شعور هسې بينا يم	۳۰
۶۰	روح مې کومې بلا وړې دے هر چا زده	۳۱
۶۱	جمعيت مې خور کا کل د ليلا يوسي	۳۲
۶۲	استقبال ئې لاس پټه نام د خط رقم ته	۳۳
۶۳	ويښ ادراک له تغافله رابېدار کړم	۳۴
۶۴	ستا دا يو هسې انتشار وژاړم	۳۵
۶۵	تغافل دې دومره زيات شو	۳۶
۶۶	چې ماضي باندې خپل حال ږدي	۳۷
۶۷	چې بڼه يار دے کنار هسې	۳۸
۶۹	که دې خله زما پټه خله شي	۳۹
۷۰	تا نيولې خپل ډگر دے	۴۰
۷۱	للمه، دشته، سم او غر پيکه پيکه دے	۴۱
۷۲	ډېر که منزل ته مو منزل وټه کړه	۴۲

مخ	ورومبی مصرعه	شمبر
۷۳	سپین جبین و تہ ٹی رام "ماہ تمام" بیا	۴۳
۷۴	خند و خار دے، کند کپر دے	۴۴
۷۵	ستا پۂ عشق کنبی چي بدنام دے	۴۵
۷۷	نہ خیل خان و تہ پۂ خنگ یم	۴۶
۷۸	خو چي پۂ شپہ دې اوربل خور نہ شی	۴۷
۷۹	د بنائستونو د منظر خبري	۴۸
۸۰	تا کہ وُرک دې خوږ نظر کرۂ	۴۹
۸۱	هر یو خیال چي مې حسین دے	۵۰
۸۲	د شوخو سترگو مست نظر خور پېری	۵۱
۸۳	چي راپېنبہ جدائی دہ	۵۲
۸۴	د اھونو کہ طوفان دے	۵۳
۸۵	تنھائی دہ، خان خانی دہ	۵۴
۸۶	نری شونډي کہ دې پانی د گلاب دی	۵۵
۸۷	مست خراب دې چي د سترگو پۂ صہبا دے	۵۶
۸۸	ستا د زلفو پۂ سودا مې ژوند حساب دے	۵۷
۸۹	خال پۂ زنہ، پۂ رخسار چي لر او بر پدی	۵۸
۹۰	یو سکوت دے، خاموشی دہ	۵۹
۹۱	د آلفت پۂ هر یو راز او پنا زدہ دے	۶۰
۹۲	چي د بنکلو تیکانہ دہ	۶۱
۹۳	خلاص د زلفو ٹی زندان شی	۶۲
۹۴	راستہ ہسی ایام شی	۶۳
۹۵	پۂ چا کلہ دومرہ گران یم	۶۴
۹۶	ہغہ سپر لے ستا د نظر لتیوم	۶۵
۹۷	پۂ خیل آب باندې پورہ دہ	۶۶
۹۸	خوک دې زلفی خوک مرگان دی	۶۷

شمېر	وړو مې مصرعہ	مخ
۶۸	د يار ياد که زورور دے	۹۹
۶۹	تل زما دغه دُعا شی	۱۰۰
۷۰	که په دم او په دُعا شی	۱۰۱
۷۱	اضطراب او د سکون خبرې کېږي	۱۰۲
۷۲	د مهتاب هسې رڼا دے زما يار	۱۰۳
۷۳	لکه گل نې تراکت دے	۱۰۴
۷۴	دا يو څه رنگ له نگار دے	۱۰۵
۷۵	شرک د زلفو کېنې فنا شم	۱۰۶
۷۶	که بنائست کېنې غېريت وے	۱۰۷
۷۷	ما زده - چې زما شام او سحر تلے	۱۰۸
۷۸	لېوتتوب که مې شهرد شو	۱۰۹
۷۹	څه بد پاتې د زړه دم وي	۱۱۰
۸۰	هغه سترگو و ته بيا سترگې په لار يم	۱۱۱
۸۱	د يارانو محفل خور دے	۱۱۲
۸۲	خو مېن دې فرزانه دے	۱۱۳
۸۳	اور نې پای ته تر سر واخست	۱۱۴
۸۴	غم په زړه که د جانان شته	۱۱۵
۸۵	د ملت په افق ستورے د سبا يم	۱۱۷
۸۶	درسته شپه لکه د پرځې په ژړا يم	۱۱۸
۸۷	د مرام په خوشې لاره يک تنها تلو	۱۲۱
۸۸	خپل نظر لره رڼا يم	۱۲۲
۸۹	خود وتلے له شعور يم	۱۲۴
۹۰	خو دا اوښکه مې سپړه ده	۱۲۵
۹۱	لکه د پرځې ورېدلے نه شې	۱۲۶
۹۲	نه په ما او نه په تا يم	۱۲۷

شمبر	وږومي مصرعه	مخ
۹۳	د صحرا د هريو مغل سپورے د سر شی	۱۲۸
۹۴	د اغیار لره اغیار یه	۱۲۹
۹۵	د غل نوم دلته سرکار دے	۱۳۰
۹۶	خوند د مازیگر او سحر چرته دے	۱۳۱
۹۷	دې انصاف ستا د "قانون ته"!	۱۳۲
۹۸	چې کاته دې هومره نور شی	۱۳۳
۹۹	ستا د وعدې غنډې اوپره خبره	۱۳۴
۱۰۰	هغه ډکه د وسواس شپه مې سبا کړه	۱۳۵
۱۰۱	بېهانه که دې پخه شی	۱۳۶
۱۰۲	ما دې کاکل هسې تار تار وُلیده	۱۳۷
۱۰۳	چې له وخته ناخبر یې	۱۳۸
۱۰۴	ستا د کلی بڼه احوال دے	۱۳۹
۱۰۵	ستا هغه نظر به وی	۱۴۰
۱۰۶	ما په خوب کښې ستا د وصل امکان وُلید	۱۴۱
۱۰۷	"روز و شب" به دې بیان کړم	۱۴۲
۱۰۸	زه به خه وینمه چرې د چا سترگې	۱۴۳
۱۰۹	لار کښې د مقتل که اودر بدلے یم	۱۴۴
۱۱۰	د خزان د آمد کوکې په بهار کړې	۱۴۵
۱۱۱	عام و خاص و ته معلوم شوم	۱۴۶
۱۱۲	چې فنا مې له نظر شوې	۱۴۷
۱۱۳	خومره چې جېرانه ده	۱۴۸
۱۱۴	پت پالم، وفا کووم	۱۴۹
۱۱۵	خو لکه پخوا نه شی	۱۵۰
۱۱۶	هره کریکه به اذان کړم	۱۵۱
۱۱۷	که دې زړه د التفات شی	۱۵۲

مخ	ورومي مصرعه	شمبر
۱۵۳	ستا اوريل چي کره زما نه دومره خور زره	۱۱۸
۱۵۴	خلي نه زما ني خواو بنکلي نه ده	۱۱۹
۱۵۵	هله ما ته به همکار شي	۱۲۰
۱۵۶	خوک چي لولپه نه شي	۱۲۱
۱۵۷	ته زما فکر او خيال زده	۱۲۲
۱۵۸	ما نه مي نظر دے ورک	۱۲۳
۱۵۹	درېغه يوپه زره ما بنام	۱۲۴
۱۶۰	د درد و غم او اذيت قيصه ده	۱۲۵

(نظم برخه)

مخ	عنوان	شمبر
۱۶۲	امن او بنکلا	۱۲۶
۱۶۳	ازادی او وطن	۱۲۷
۱۶۴	اے درېغه!	۱۲۸
۱۶۵	خدایه! (دعا)	۱۲۹
۱۶۷	خوانی	۱۳۰
۱۶۸	د وخت لیلیا	۱۳۱
۱۶۹	گران مشرا جمل خټک ته	۱۳۲
۱۷۲	پوره په هر کالی	۱۳۳
۱۷۵	ما ته یاد شي اے وطنه!	۱۳۴
۱۸۳	آه — نجات	۱۳۵
۱۸۷	مشر نحو خان ته!	۱۳۶
۱۹۰	نوحه	۱۳۷
۱۹۲	تخیل	۱۳۸

شمېر	عنوان	مخ
۱۳۹	هغه او زه	۱۹۳
۱۴۰	د بېل ناله	۱۹۴
۱۴۱	آه ---- دروند پښتونه!	۱۹۵
۱۴۲	حالات او باور	۱۹۶
۱۴۳	وطنه ---- خو!	۱۹۷
۱۴۴	د استعمار دلال ته	۱۹۹
۱۴۵	رڼه او ښکته او د پښتني لېلا په نوم	۲۰۰
۱۴۶	ښکلی د خپل کلی	۲۰۱
۱۴۷	قطعي	۲۰۲-۲۰۸

ؤوايه چي !

الله پء ذات تنها دء
هر چا نه بي پروا دء

نء دء خوك زبرؤلى
نء دء له چا پيدا دء

پء سيال دء خوك نيشته
دء يو دء او يكتا دء

غزل

په خپل خان هزار داستان
سارینده او نه په چنگ یم

اساس

دَ يارانو ترون غوارو
مُدام مرگ دَ بيلتون غوارو

دَ مرگ کُومی کنبی هم ياره!
سرگرمی دَ ژوندون غوارو

دَ جرس پۀ هر يو غږ کنبی
نومۀ نومۀ پاڅون غوارو

دَ بنائست همه شهرت له
يو هنگام دَ جنون غوارو

اننگو دَ "نن سبا" کنبی
بيا سُرخي دَ پرون غوارو

شيرين ياره! پۀ هر حال کنبی ---!
مگر خپر دَ پښتون غوارو

ما درته دَ زلفو دَ سودا وُوي
 تا راته دَ سترگو دَ صُها وُوي
 درست له سر او ماله درته تهر خُني
 مونږه دې محفل کښې په سر بيا وُوي
 عقل، فهم، فکر له ما ورک هسې
 بيا دې نظرونو کښې په غلا وُوي
 راغلې عيادت له مې؛ خو وژنې ما
 ډېره په تمهيد کښې دې دُعا وُوي
 وُوري تندرونه پرې باران په خېر
 حال مې دَ گُلشن راته صبا وُوي

ستا کاره بانه هُم دا رَوش لری
 تا چې شیرین یار پسې په شا وُوي

تا مې ڪرے عيادت دے
 يقيني زما شامت دے
 پروادار ئي دَ خَلِي نَه یم
 خو دَ مینې یو عادت دے
 ڪرم ئي خلاص لَه هره غمه
 ستا یو غم راعنایت دے
 دَ پتِڪي پَه تِرل نَه وو
 هغو ڪرے امامت دے
 خپل خواره اجزاء راتول ڪرہ
 ستا لَه مخه عبارت دے

یار حساب دَ بوسي غواړي
 شیرین یار باندې قیامت دے

دَ بلبلو دَ نوا خبرې وُکړه
 دَ چمن او دَ صبا خبرې وُکړه
 مخ او زلفو څخه بيا خبرې وُکړه
 دَ سبا او دَ بېگا خبرې وُکړه
 دَ بنائست دَ تراکت ستائنه بڼه ده
 ولې دا چې دَ حيا خبرې وُکړه
 دَ رنگونو هغه ډک ماښام تالا دے
 اے واعظه! اوس پۀ سا خبرې وُکړه
 پۀ هېبت دَ سپينو تورو کا وارونه
 بيا دَ لېچو دَ ادا خبرې وُکړه

بيا به څۀ وی چې ايام پۀ اختتام وی
 شیرین یار ته شه پخلا؛ خبرې وُکړه

بې آبه نه یم چې به آب آخلم
 یاره! له تا د سوال ځواب آخلم
 هر یو عنوان د تا له باب آخلم
 زه انتساب له خپل نصاب آخلم
 په هغه زلفو، هغه مخ مې قسم
 له "روز و شب" حساب کتاب آخلم
 سرو انتگو دې خولې ونيولې
 څنگ انتقام په آب و تاب آخلم
 واعظه! دومره په شتاب ولې یې
 ایله قدم د خپل شتاب آخلم
 کله ساقی، کله واعظ رادرومی
 چرته تسبی، چرته شراب آخلم

شیرینه یاره! شمله جگه لرم
 په دې عتاب کښې دومره تاب آخلم

۲۹-۱۰-۲۰۰۲

دَ خپل خيالونو تماشا جوړؤم
خو تصويرونه دَ اشنا جوړؤم

مينا تر خلي کا چي جوتہ شی شراب
سهل ترکیب سره صُہبا جوړؤم

ما وي: سپوا دَ دیدن تنده شوه؛ لا
تا وي: مېدان دَ کربلا جوړؤم

ما وي: دَ زلفو مخ نبوے ئي وکړئ
تا وي: له سترگو بلا لا جوړؤم

لکه بلبل چي رابلی پسرلی
اوس به یو هغه رنگ نوا جوړؤم

۳۰-۱۰-۲۰۰۲

لکه زما چې گرېوان خیری گلان
له خپل شیونه به ثنا جوړوم

سپرلیه! بوتی په گودر وټوله
خپلو دردونو له دوا جوړوم

شاړو حجرو کښې مې ډیوې بلوم
هغه جرگې به درته بیا جوړوم

توبڼه د زیست مې خط او خال د اشنا
تورو تیارو نه هم رڼا جوړوم

ستا د وعدې غنډې یو رزم همه
په هر بېگا کښې خپل سبا جوړوم

کە بلب لره غنچه ده
 نو پتنگ لره ديوه ده
 خوا دې ما باندې پوره ده
 د پتکي بنکلا شمله ده
 ته غره اوسه په حسن
 زما هم د عشق نشه ده
 دې خيالونو لېونو له
 ستا په مخ جوړه غرمه ده
 تر دا هسې بانه غشو
 خه نشه، خه حوصله ده!

خط او خال، لب او رخسار ته
 مشاطه په تماشه ده

دمه شپه کښې هُم شوگیر یم
 ستا د زلفو چې اسیر یم
 د وفا دستار ترلے
 د پښتو د ملک سفیر یم
 سمه، غره به سره یو کړم
 د وحدت هغه بهیر یم
 کله پرېوځم، کله پاسم
 په تخریب او په تعمیر یم
 دلدارۍ؛ خودداری یوره
 تا ته څه ښکارم، حقیر یم
 زه په غښته له چا کله!
 شته من یاره! خو فقیر یم
 لوگي ستا له یو نظره
 په حلقه کښې بې نظیر یم
 ستا رضا شی راخاصله
 په تلاش او په تدبیر یم

پءُ تلاش او پءُ تدبير یم
 خو کڙلے خپل تقدیر یم
 خو مقصوده ستا رضا ده
 پءُ حرم او نءُ پءُ دیر یم
 چي کا یون دَ یار پءُ لوری
 دَ هغه قافلې میر یم
 هم هغه راپورې خاندی
 چي ئې زه دَ غم پءُ ویر یم
 "یو بلبل دَ کُل ثنا کره"
 ستا دَ هغه خوب تعبیر یم

غُٽي غُٽي زلفي وينم
 شیرین یاره! ډېر زهیر یم

نَه اباسين کوی اوس ما ته په چپو خبرې
 نَه پېغلې جونه په گودر کښې په منگو خبرې
 هلته په بن کښې اواز نَه کا کوم طوطی او مېنا
 دلته ميره کښې خراپه نَه کا په شپېلو خبرې
 د حُجرې گټ کښې نَه منگې کا، نَه رباب د مَطرب
 د زير او بم سره خلمو ته د زړگو خبرې
 هغه د ژوند د رنگينيو کاروان چرته تللې
 په خُله چې نَه راولی بیره د راتلو خبرې
 هغه نگهت، هغه گلشن او بڼېدل د بورا
 یاد د ماضی شو دې وطن کښې د سپرلو خبرې
 گل د لاله هم چرته تورو خاورو وخورلو
 نَه د غاتپول وکړې بیا پولو او پتو خبرې
 د چاپېريال وجود لمبه دے ترې لوخړې خېژی
 د ژوند سلگۍ دی؛ ما ته کاندې په زېږگو خبرې

د اوږو سترگو نظر وړې مې بناسټ د حیات
 کره شیرین یاره! اوس د زړونو سپېلنو خبرې

یاره دَ تا دَ خط او خال خبره
 زما دَ حال او استقبال خبره
 زما دَ عشق، ستا دَ جمال خبره
 نه ده خه دا دَ اشتعال خبره
 گنې نو تا خبره وړانه کړله
 جوړ وو محفل، وه دَ مثال خبره
 یار دَ قدرونو په رموز کښې وایی
 نه کا په بام او په دېوال خبره
 ستا په محفل کښې خومره ډېره وشوه
 یو دَ شری او بل دَ شال خبره
 خبره یو وه؛ خو څوک پوهه نه وو
 ما کړه دَ دام او دې دَ تال خبره

حُسن وحدت دَمې؛ بیا مې وچېرله
 دَ سمې، غره دَ اِشتمال خبره

کوه بلبله دَ رنگینو پسرلو خبرې
 هغه دَ عېش او دَ عشرت دَ ورځو شپو خبرې
 غواړم گلشن کښې دَ نگهت دَ گډېدو خبرې
 بیا دَ بورا دَ بڼېدو او دَ غنچو خبرې
 مُطربه راشه! دَ حجرې په گُټ کښې بیا وچېره
 په زیر و بم کښې دَ تارونو، په نغمو خبرې
 ساقی چې راشی نو واعظ دې هم دفتر وِسپړی
 دَ هر یو گوت سره به اورم دَ توبو خبرې
 زړه مې ډېر وُغواړی له ځانه دَ وتو خبرې
 بس خو؛ رامخکښې شی دَ شرم او پښتو خبرې
 ښایی سړی وکړی تر منځه دَ سړو خبرې
 ملک دَ پښتو دَ دلته وُشی په جرگو خبرې
 راوی! ښائېست ته دَ حیات وکړه په زوره زوره
 دَ مئینانو، لېوانیانو دَ جذبو خبرې

چې په حرمت دَ گلستان ئې سر و مال کره فدا
 ستا شیرین یار به تا ته وکا دَ هغو خبرې

زه چي په زړونو حکومت کومه
 بيا څه خطر د بغاوت کومه
 لسته د مخ د عبارت کومه
 د بغاوت چي حمايت کومه
 دا د خوبانو محبت کومه
 که د بتانو عبادت کومه
 ملگري خان سره خو اوبنکي لرم
 د تپي زړه چي عيادت کومه
 ستا د ياري خواږه هم هسي عدم
 په درمسال کبني مشقت کومه
 غرض د تا سره د زيست دے اشنا
 څه؟ محبت که قوميت کومه

اوده بانه ئي څه راوړلړؤل
 له خوړو زلفو شکايت کومه

په کوم سبا او په بېگا کښې اوږه شوی نه یو
 ستا د وعدې غنډې خو ښه ده! کچه شوی نه یو
 ستا د هر یاد سره تر عمره مو یاری پاللي
 خپله تپه کښې لکه ستا بې پته شوی نه یو
 ستا د نظر د پلوشو له متازیه توبه!
 ښه ده ذره غنډې چې مونږ بې ډکه شوی نه یو
 ساقی گل فامه! بېرته راشه او کاسې ډکې کړه
 تا ته دا چا وي؟ چې توبو نه توبه شوی نه یو
 ستا د څو اوښکو په ترمکه به راژوندی شو اشنا!
 څو په باران د بهارونو تازه شوی نه یو
 هسې به تل د وخت د ناوې له مخ اخلو پلو
 څو د اجل د درندې چې لقمه شوی نه یو
 دا خو اتل ده چې به مومو له جانانه وصال
 مونږ له پخوا چرې د ځان په زېرمه شوی نه یو

شیرینه یاره! د مرام لایلا به نه شی پخلا
 څو په انګن کښې د حجرې چې جرګه شوی نه یو

لږه سا به مې په سا شي
 كه اشنا مې خوا په خوا شي
 چې دې لاندې تر قدم شو
 په جهان به سربالا شي
 خلك جوړ به لرغونی و
 كه په دم او په دوا شي
 زه او ته سره فریق یو
 فیصله به مو په چا شي
 ساقی! وار کښې خطا نه شي
 چې مستان دې وارخطا شي
 له دې هسې لا چاریه
 هره چاره ناویسا شي
 د سفر توبنه هم دا ده
 چې دوه سترگې دې بینا شي
 زما سترگو وته کسه
 چې خپل عکس درته گویا شي

پە ھوا دَ وخت تکیه ده
 نه پە ما شی، نه پە تا شی
 آزاله می دَ زره وکره
 چپ خبره خو صفا شی
 لپونه دَ مینې خه زده
 چپ روا، که ناروا شی
 تاوده وینه دَ خوانی وی
 ابتدا کنبی، انتها شی
 تورې زلفی گورې ستایم
 رفعه، دفعه به بلا شی

شیرین یاره! وار دَ چا دے؟
 دَ بانه غشی ادا شی

۳-۱۱-۲۰۰۲

رضا پېښه دَ تقدیر شی
 نه ترکیب او نه تدبیر شی
 دَ روزگار له دامه ووخی
 دَ زلفانو چې اسیر شی
 په روزگار کښې وی مَتروکه
 په یاری کښې ناگزیر شی
 له فلکه خپلې برخې
 څوک امیر او څوک فقیر شی
 دَ وختونو له پېرزویه
 څوک اتڼ او څوک په ویر شی
 چې دَ خیال خانگونه مات وی
 نو به څنگه هواگیر شی
 دَ بانه په تېره څوکو
 دَ مېن دَ سینې خیر شی

مراوې سترگې دَ یار وینی
 شیرین یار ځکه دلگیر شی

ستا پڻ ڇم کڻي بي آري ده
 زمونڊ ڊهره بي وسي ده
 د اُميد د هر يو گل مڻي
 پڻ درون سينه زخمي ده
 پڻ مثال د اورکي مو
 پڻ خيل سر راهنمائي ده
 ستا د سترگو و شوخي ته
 خه مستي، خه بي خودي ده
 خه بي سره زماني ته
 خودسري او سرلوري ده
 چي دي نه وڙسي فهم
 ”چيه خله کڻي بهتري ده“

دا بيان مڻي وزن دار دے
 د مفهوم ئي رواني ده

چرتہ دے ہمرا زما لہ خوا تلے
 حم پسې کھ هر لوری اشنا تلے
 بنکلے مې دَ خنگ نه پھ خندا تلے
 هاغه دے - - - بيا زړه جوړې زما تلے
 خلې ته دَ اجل ئې کله زه پرېږدم
 زړه لکه ماشوم رانه پھ غلا تلے
 ما وې عقل، فکر مې تا وړې دے
 لا صبر، سکون پرې نه سپوا تلے
 هرې حادثې ته چې ټټر نبوی
 هغه هم دَ بنکلو پھ ادا تلے
 خوک چې پھ نوا دَ وخت شنوا نه شی
 ستا لہ دره هم نو بې نوا تلے
 شپونہ مې دَ ژوند؛ خوبونه تلی دی
 داسې ئې دَ زلفو پھ سودا تلے

بلې پھ مزار ئې دَ یاد شمعی ږدم
 ما نه مې "ارمان ډېر پھ ژړا تلے

تَهْ كَهْ پَهْ لَر او كَهْ پَهْ بَر اوسپېرې
 ياره! زما دَ زړه پَهْ سر اوسپېرې
 تَهْ پَهْ بولان كَهْ پَهْ خبر اوسپېرې
 لَهْ ما به ولې ناخبر اوسپېرې
 دَ تور كاكل حقدار به وُنَهْ گرځې
 څوئې لَمَن كېنې دَ تور غر اوسپېرې
 وايه! دَ زلفو او دَ مخ دې قسم!
 پَهْ روز و شب كَهْ مې خبر اوسپېرې
 دَ انتگو تر څوكو راغله سُرځې
 وائی: لَهْ ما به پَهْ خطر اوسپېرې

دَ هوسۍ سترگو لَهْ زمري نظره
 شيرينه ياره! ډېر اوتر اوسپېرې

کٺ تر خنگه مې شباب دے
 خو پټ ترخ کښې مې کتاب دے
 دا انجام ستا د عتاب دے
 چې اغاز زما د تاب دے
 سیند د اوښکو کښې مې وموند
 یو گوهر، مگر نایاب دے
 دغه ستا د سترگو اوښکې
 دا هم سیند، خو بې پایاب دے
 ستا تر هسې رڼې اوښکې
 کٺ گوهر دے، خو کریاب دے
 ستا د زلفو پټ سودا کښې
 ورک د شپو نه زما خواب دے
 ستا تر غږ سارینده هېڅه
 هم دا هسې چنگ، رباب دے

شیرین یار دې پرې هم زده کړه
 څه حساب دے، څه کتاب دے

خو کٺ یو مو پٺ لار زغل دے
 خو نظر مو سره بیل دے
 یو یو خاپ د تیر کاروان وو
 ما پرې اېنښې باندې پل دے
 د ښکلا "مرد مېدان" دے
 هر یو خیال زما اتل دے
 زړه کٺ لوی له یوې خولې کړې
 ښه د زړه پوره بدل دے
 د کاکل خړۍ به سر کا
 زما فکر کله شل دے؟
 چې زه ستا شم، ته زما شې!
 د هر سوال هم دا یو حل دے

شیرین یار ته به پخلا شې
 دغه امر اوس اتل دے

عمارت دَ مال او سر پکښې معدوم دے
 مونږ گټلے پۀ دا ښار کښې بلا نوم دے
 دَ ښائست ئې پۀ حلقه کښې څومره دُهوم دے
 بیا پۀ حال دَ لېونیانو څوک معلوم دے
 ما خو کړې لۀ ازلۀ ستا ثنا ده
 ما به کله پۀ تا یاد کا؛ طالع شوم دے
 کا لۀ ښکلو دَ وفا او دیدن طمع
 کتوری لۀ زانو غواړی؛ زړۀ ماشوم دے
 سپېلنی غنډې لوگے ئې لۀ وعدو شم
 ډېر دَ پیو ئې رخسار دی، پۀ خله اوم دے
 هر سحر مې ستا پۀ مخ باندې محیط دے
 هر مابنام مې ستا کاکل څخه موسوم دے

پۀ ټولی کښې دَ همزونو داسې وایی
 شیرین یار مې لېونے دے، ډېر معصوم دے

زه نيولې ستا د مينې په قصور يم
 سر د دار باندې ختلې يم منصور يم
 د جنت حورې دې واړه لاس په نام کا
 سربازانو ته حلقه کښې په ظهور يم
 داسې مۀ وايه! چې تۀ به لۀ ما هېر شي
 کۀ لۀ تا په بل ديار يم خېنې دُور يم
 هلته شوے دې حرمت دے تندر و نو
 دلته زه هسې بې آبه يم، بې نُور يم
 ښۀ سامان دې د "سر خنې" هر خو ما کړۀ
 ولې بيا دې هُم حلقه کښې نامنظور يم
 شامدم لۀ جفاکارو پامالېږي
 ښۀ آگاهه په سر او مخ دې د دستور يم

کۀ د يار په نوم مې وژنې؛ تور ئې اخلم
 لۀ دې اخوا شيرين ياره! "بې قصور" يم

بڻڪلے يار پءِ مڻهن زړه مڇي خبر کوم دے
 دَ شته مَنو پءِ خوارانو نظر کوم دے
 چڇي شوخي دَ پيمانو ده پسې ورکه
 دَ شفق دَ سُرخي ډک مازيگر کوم دے
 دواړه لاسه مڇي ورکړي دي گرېوان کښي
 اوس دَ گُل دَ خداگانو سحر کوم دے
 هر پرواز دَ بلندي ته مڇي زړه کښي
 خو دا توان مڇي پءِ غوڅ شوي وزر کوم دے
 ډېر غمونو سر تر پايه کوره کړي
 زما نه زده چڇي لږ چرته دے بر کوم دے
 زړه به خه دَ منصفانو پءِ در يوسم
 دلته تول نو دَ انصاف برابر کوم دے

شيرين ياره! دَ دې وخت لَیلا هُم ستا ده
 خوزور متو کښي او گُتو کښي زَر؛ کوم دے

ارمانونہ سبزہ زار دے
 اُمیدونہ نوبہار دے
 دَ وخت زول پے کومہ راوِرم
 خیر دے! دے خوا مے ہم کار دے
 رسی زلفو ئی کار وکړہ
 اوس دَ غشو بانو وار دے
 ستا کاکل پے سر ختلے
 زما ہم پے سر دستار دے
 لکہ زلفی دے اوپدے دی
 زما ہومرہ انتظار دے
 لکہ زلفی دے خورے دی
 دَ خیال ہسی انتشار دے
 وایہ! اوس نو یاری خہ دہ؟
 یو غرض، یو کاروبار دے

شیرین یارہ! یار بخیل دے
 یا نصیب زمونہ خوار دے

يو له زلفو دې شبخون دے
 بل له سترگو دې ساتون دے
 زور په لاس او دنيا دار شی
 مُسَلَم هغه مجنون دے
 جرس خپله سينه سره کړه
 پاسه پورته شه! پاخون دے
 ستا په ذکر، ستا په فکر
 سر مې اېښه په زنگون دے
 ستا په سترگو کښې خلېږي
 زما هسې خيگرخون دے
 په مخ اوښکې بورکۍ دی
 هُم تناکې مې لرمون دے
 ستا په در چې تمامېږي
 په دا لارو زمونږ يون دے

په پښتنه به مې راشي
 شیرین یار خو مې پښتون دے

داسې نه چې بې تلاش او بې تدبير يم
 خو بس دا چې زه کړلې خپل تقدير يم
 هومره مخ به د هوا گوزار ته نيسم
 خو مې دم د وزر شته دې هواگير يم
 د سينې کچکول مې ډک لئ ملغلرو
 زه پئ غښته لئ چا نه يم خو فقير يم
 خدای راکړې ډېر دولت د قناعت دې
 زه پئ دا لئ بادشاهانو زيات امير يم
 لکه يار چې مې د زړه د رنځ دوا ده
 داسې زه ئې هم "سر خنې" له اکسير يم
 پئ ټولې د سُهېليو کښې "خلة راکړې"
 پئ حلقه کښې د همخولو بې نظير يم
 بې لئ ما به وې د ښکلو خوا نيمگړې
 د شملې غنډې پټکې له ناگزير يم

ستا د زلفو ياد مې نه پرېږدې و خوب ته
 لا تر هاغه به شوگير يم خو اسير يم

خوک به سبورے و ته هُم ئي قريب نه کا
خدای دې خوک په دې وطن کښې غريب نه کا

تا په تبغ دَ نظر هغه ادا کړے
چې دارو مې په يو ښار کښې طبيب نه کا

چې دې "وار" راغلې نه وی؛ "وار ئي تېر شی"
خوک دې طمع له يو داسې نصیب نه کا

زۀ او یار دومره قریب یو چې یو تن شو
په دا څۀ شی؛ اعتراف کۀ رقیب نه کا

خمې وروځې، لک باڼۀ او تاوې زلفې
هسې مړیم؛ یار دې دومره ترکیب نه کا

شیرین یار دې ډېر آداب دَ ادب پالی
اعتراض ورباندې ځکه ادیب نه کا

چخنی شومے چي د پښو لاندې دستور دے
هر سرے د قلمرو خني مفرور دے
مُصفاڼ کڅ هر خڅ وکا؛ لاس پښه خلڅ کا
د انصاف غښتنه هُم دلته قصور دے
د دې دهر محرومان دی خو به شمارم
کوم کسبي دے، کڅ دهقان او کڅ مزدور دے
د ظالم د عمر هم درازی غواري
هر مظلوم زما د ښار خومره مجبور دے
خڅ به وایم کڅ پښه دم او دوا روغ شي؟
له دې رنځه چي جوړ شومے اوس ناسور دے
لا علاج چي هرکله درد د غاښ شي
اخستله هر طبيب پسي امبور دے

پښه مېدان کښي د عمل اوسي بي توري
شیرین یاره! هر سرے پښه خلڅ باټور دے

دَ بُلبل خورِده نوا یم
 کِه مِی آوری ستا ثنا یم
 سر دَ دار باندِی دِی ستایم
 غُخِی ژبِی نه گویا یم
 لَه پِبرزو دِی ناشنا یم
 ستا یو هغه رنگ اشنا یم
 دَ طاقت پَه زِبرمه نه یم
 چِی دَ زِرونو شهنشا یم
 دَ زمان پَه گُتو پوهه
 اگاهو لَه وخت پیدا یم
 هر سبا، بېگا مِی تَه ئِی
 تمام عمر لره ستا یم
 دا دِی چاره او پېشه ده
 کِه نېؤلِی دِی هُم دا یم

شیرین یاره! سوال خودا دے؟
 چِی پَه خَه خطا سزا یم

خنځ سَره سَره غرمه
 چرته ده تاوډه غرمه
 زه يو لېونې مښ
 خوښ يم په سَره غرمه
 ستا د بانه سپوری ته
 بیا کوی دمه غرمه
 ستا په تیاره زلفو کښې
 ما ته لکه شپه غرمه
 خار د مړه کاته نه دې
 خومره شوه اوډه غرمه
 مخ دې لکه سور شو چې
 بیا خوږه خوږه غرمه

ستا له شیرین یاره زده
 خنځ شو لولپه غرمه

زە پە سترگو د شعور هسې بينا يم
اوس پخپله خپل نظر لره رڼا يم

ستا جنون کښې له مجنون تلې په هورتې
ته دروغ هرگوره مه گڼه رښتيا يم

ته نظر کښې دې لرې د زړه رازونه
زه هم تل د خپلو سترگو نه گويا يم

زه مټين يم او روزگار لرم د مينې
نور به څه وايم چې هاغه يم او دا يم

انتشار منې د زړه لا هومره زياتېږي
خورو زلفو ئې زه وړې په سودا يم

يار دې خپل مرورتوب له مينځه يوسي
شيرين ياره! زه په خپله خله پخلا يم

روح مې کومې بلا وړې دے هر چا زده
 پۀ دې بنار کښې هر دانا او نا دانا زده
 مينه هغه رنگ له کار دے؛ خوامخوا زده
 هم بادشاه دَ زمانې او هُم گدا زده
 پس قدمي لۀ پېش قدمي وي بلا گرانه
 داسې مۀ گڼه! چې بېرته تلۀ اوس ما زده
 تۀ ښېوه دَ خشم وکړې، زۀ دَ مينې
 خپل خپل کار دے؛ دَ تا هاغه، زما دا زده
 لېونی خو پۀ زورنو لا وړانېږي
 سر دَ دار باندې مو ترېي هُم نڅا زده
 دا خو ستا غمونو نۀ يم زۀ پرېښوولې
 گڼې ډېره مې خدا او مشغولا زده

پۀ يو تېکي کښې دوه توري نۀ ځايېږي
 شيرين ياره! چې انا زده؛ څۀ اشنا زده؟

جمعیت مې خور کاکل د لېلا یوسی
 لکه خوب په شپه کښې؛ توره بلا یوسی
 زړه په دواړه لاسه نېوم؛ دم پرې چف کرم
 خدای زده؟ ښکلې ئې په کوم هنر بیا یوسی
 عشقه! ما هم هسې تېر له خنډو خار کړه
 لامبوزنی مل ابو کښې په شا یوسی
 د یعقوب غنډې مې زړه و ته غم پرېوت
 دا یوسف به مې د سترگو رڼا یوسی
 دا منمه! چې پُرسان له به یار راشی
 عزرائیل چې زما روح په سما یوسی
 بیا د قبر په خزو مې اوښکې توی کړه
 د زړه خیرم به دې ډېره ژړا یوسی
 خلقو وې به! اجل مل ئې د نظر دے
 ما گڼله کله؟ سترگې به ما یوسی
 عقل خام شی.. ادراک شل او فهم پوند شی
 ځان قضا له گڼې څوک؟ په رضا یوسی

شیرین یار! به دې د خدای په در کښې غواړی
 تقاضې که دې هر څو د دنیا یوسی

استقبال ئې لاس پە نام دَ خط رقم ته
 خدای دې راوکی دا یار زما حرم ته
 نرگس چشمه، لاله رُخه، یاسمین بویه
 پسرلی ئې هُم غورپری هر قدم ته
 دَ زړه زخم دَ مودو وو؛ جوړ ناسور شو
 اوښکې پاکې کړه! ضرور اوس خه مرهم ته
 تل روانې ترې چينې دَ سترگو ډکې
 یم حیران دَ جل وهلې سینې زیم ته
 هغه سترگې چې دا ستا په درد لوندې شی
 دَ حیات اَبه هُم نه رسی دې نم ته
 ډېر یقین راته خپل یار مې زړه نشین کړه
 پسې نه خُم خکه دیر او یا حرم ته
 دَ معروض په پرډو سُر به ئې هر تار شی
 غوږ کَه وڼبوی مطرب مې زیر او بم ته

شیرین یاره! چې هُم درد او هُم دوا زده
 دغه هسې ژبه ورکړه خپل قلم ته

وینښ ادراک له تغافله رابېدار کړم
بينا فهم خپل مرام و ته په لار کړم

پښتون فکر اواره په خنډ و خار کړم
روڼ نظر رڼا رڼا لکه انوار کړم

د بې باکه غیرتی جنون له زوره
زه تپه د خپلواکۍ په سر د دار کړم

د مانۍ خښتن شو غل مې د گوډایکو
ډېر د وخت په نوی جبر آه و زار کړم

اوس که ما و ته حاصل شی د یار وصل
یو ساعت به د جنت په عمر شمار کړم

دا چې گرځمه بې یاره، بې دیاره
شیرین یاره! څه په زیست، څه په روزگار کړم

ستا دا يو ھسې انتشار وژاړم
 يا دې دا اوږد انتظار وژاړم
 ھغه خندا چې دې تار تار وژاړم
 لکه بلبل پۀ آه و زار وژاړم
 زۀ يو بې وسۀ د نړۍ غمگسار
 غم مې د يار کۀ د ديار وژاړم
 د يار د ختو، لوتو وران کورکۀ
 دنگۀ مانۍ خۀ د اغيار وژاړم
 لکه جرس ھم زړۀ مې ډېر وځواړي
 تتر وھم پۀ لويه لار وژاړم
 تنکۍ غوتۍ مې تندرونو يوړې
 اوس خۀ آمد د نوبهار وژاړم

د خپل شھيد ارمان پۀ قبر باندي
 بلوم شمعي بې اختيار وژاړم

تغافل دې دومره زيات شو
 چې د اوبنکې هُم زړه مات شو
 مونږ هغه ليمه په لاره
 ورک نظر د التفات شو
 په جامه د پسرلي کښې
 خزان شامدام رامات شو
 ما هُم خيال د غزنوي کره
 ستا وجود چې سومنات شو
 په زخمونو د احساس کښې
 د نوونو هُم بهتات شو
 د ښکلا صاحب نصابه
 بس که ياد دې لږ زکات شو
 د زړه زهني مې لوگي کره
 د بارخو نظر دې مات شو

هسې رنگ شيرين بيان دے
 چا ته قند او چا ته شات شو

چې ماضی باندې خپل حال ږدی
ښه بُنیاد د استقبال ږدی

په سپین مخ چې سیاه خال ږدی
خدای زده بیا ئې په خه خیال ږدی

بدبختی یو داسې پېښه
درته کډه هر کمال ږدی

نه جلوه د بام د سر نه
نه هم زنه په دېوال ږدی

نه ښکاره د تمبو وټ نه
نه له سره ښکته شال ږدی

شیرین یار! له هر خه تېر دے
هر یو شرط که د وصال ږدی

چې بڼه یار د ځه کنار هسې
زما تللې قرار هسې

بیا د زړه اضطرار هسې
سیند د سترگو چیکار هسې

لکه اوس خوار و زار هسې
کله نه وم په دار هسې

کله دام او کله تال وی
لا د زلفو ئې تار هسې

له دې بڼکلي همکاريه
دا اغیار مې شی یار هسې

وخته! زول که دې بل راشی
زما هر خوا ته کار هسې

مِرّه کاتّه نه دې لوگه شم
مونږه واره بيمار هسې

ساقی څار دې له بادې شم
خو وار تېر شی په وار هسې

ستا د مخ و آبادۍ ته
دا گلشن او بهار هسې

ستا د سترگو پېمانې ته
دا مقدار او معيار هسې

په ملاتړ ئې ډاډه وُسّه
شیرین یار دې پکار هسې

کټ دې خله زما په خله شی
 نه به "ته" او نه به "زه" شی
 په ادغام چې دې بانه شی
 څه خاته، څه پرېواته شی
 زما زړه اُبه اُبه شی
 د تا کسی خو ماره شی
 د نمرمخو تېکاو چرته
 د راتله سره ئې تله شی
 لب ئې باندې په صُها دی
 لا چې مل ئې سره لېمه شی
 په تکور د تود نظر مې
 د احساس دردونه بڼه شی

شیرین یاره! سترې خیال مې
 په چاپه غڼو اوده شی

تا نیولے خیل دگر دے
ما ساتلے خیل سنگر دے

بنہ پرچار د سر لوری دے
خو کہ پاتی د چا سر دے

ستا هر یاد زما سره دے
ستا هر غم زما پئے سر دے

غشی باندی پئے لیندو کرہ
ما نیولے خیل تیر دے

تہ نقطہ یو د پښتو شہ
ژوند دے گورہ ستا چکر دے

دا غزل مفہوم درآزہ
پئے خیل بحر مختصر دے

للمه، دشته، سم او غر پیکه پیکه دے
 نن دَ کلی هر منظر پیکه پیکه دے
 یا زمونږه خپل نظر پیکه پیکه دے
 یا دَ ورځې مازیگر پیکه پیکه دے
 خدایه! ورک کړې له اسمانه تندرונה
 خوف نه سبورے مو دَ سر پیکه پیکه دے
 ما وې: راغے ترې قاصد؛ خوڅه به وایی
 ده وې: چپ شه! هر خبر پیکه پیکه دے
 بیا وهله په گلشن ئې چا شبخون دے
 دَ بلبل دَ شپو سحر پیکه پیکه دے
 نه ساقی شته، نه سپوږمۍ دَ خوار لسمې
 چې روتق دَ بام او در پیکه پیکه دے
 نه ئې جالې په څرۍ کنبې دَ بازونو
 نه ئې بار، سایه؛ شجر پیکه پیکه دے

غټۍ نه سپری گرهوان چې شیرین یاره!
 په درون ئې زړه، ځیگر پیکه پیکه دے

ڊپر ڪه منزل ته مو منزل وٺه ڪر
 ٻنڌ ده دَ بل پڻه ڇپو مو زغل وٺه ڪر

پڻه خنڊ و خار او سره اورو لاڙم
 تا وي دَ تگ دي لا تڪل وٺه ڪر

زڙه مڻي ڇاڏه ڪر پڻه ساد سيوري دَ خان
 بل مڻي پڻه لاره باندې مل وٺه ڪر

ڇو ڇي پرون نه مڻي پڻتلي نه دي
 ما دَ سبا هومره اٽڪل وٺه ڪر

هُم شومو وڙڪ هُم دي پڻه سترگو ڪنڀي یم
 دا دي يو هسي رنگ له چل وٺه ڪر؟

ڇو غزالي سترگي راوانه پوي
 مونڙه سامان دَ خيل غزل وٺه ڪر

سپين جبين و ته ئي رام "ماه تمام" بيا
 سرو لبانو ته صُها ئي پۀ سلام بيا
 خَنگ ته راغۀ سرۀ لېمۀ هسې گُلفام بيا
 دَ ساقی لۀ گُتو پرېوتو ډک جام بيا
 سرۀ او شنۀ دَ مخ ئي راؤستو هنگام بيا
 اولار چپۀ خلۀ سپرلې پۀ احترام بيا
 وخت او بخت به پۀ ما وکړي ډېر انعام بيا
 کۀ مې نن دَ خپل پرون شو هم کلام بيا
 ما وي: شپې لۀ به تسخير دَ زلفو کاندَم
 دې وي: شل دې شو ادراک او فکر خام بيا
 اوږدې زلفې، نېغ بانه او کږې وروځې
 زما مرگ لۀ ئي ښۀ کړم اهتمام بيا
 چپ لۀ آله، سر او ماله پسې تېر شي
 هغه خۀ کوي اشنا پۀ تنگ او نام بيا

شيرين يار چپ دې بيان هسې دراز کړۀ
 دَ اوږدو زلفو مېرمن کوي قيام بيا

خند و خار دے، کند کپر دے
 دَ عشق لار دہ، سخت سفر دے
 زیست روزگار مہ کور و کر دے
 پنہ دَ غم دہ راپہ سر دے
 روز و شب مہ ناخبر دے
 خہ شوقدر خہ اختر دے
 تورہ سترگی، گورہ زلفی
 خہ جادو دے خہ منتر دے
 پہ بیگا دَ ژوند بہ راشی
 دغہ لوظ ئی معتبر دے
 پہ بارخو ئی خولی راغلی
 چہ حدت مہ دَ نظر دے
 ما ئی سہورے ہم پہ تا کرہ
 کم چہ سور مہ دَ خادر دے

شیرین یارہ! زرہ دہ ژارہ
 خو دا ہسہ رنگ دلبر دے

ستا پء عشق کنبی چي بدنام دے
هر هغه ته مي سلام دے

ستا زيرک نظر ته خام دے
کء مي فکر دے، کء پام دے

هر يو رند چي ورته رام دے
دء ساقی پء لاس کنبی جام دے

ساقی جام لء لاسه ورکء
دء سرو سترگو دي هنگام دے

ستا دء سترگو آئينه کنبی
ما ليدلے خيل انجام دے

دء خورو زلفو سودا کنبی
خوب ارام پء ما حرام دے

چې لہ مینې بھرہ مند شی
غم ئې خہ د ننگ او نام دے

مخ ئې دومرہ ډېر شته من شو
چې سپرلے ئې هم غلام دے

زلفې سپرہ، لہمہ ډک کرہ!
د سیند غارہ دہ، ماہنام دے

زہ ئې زیات لہ دُعا آخلم
ستا پہ لبو کہ دُشنام دے

مری خہ کا بیا پہ اوبنکو
یارہ راشہ! اوس ایام دے

شیرین یار دې یو مجنون دے
کہ شہرہ دے، کہ گُمنام دے

نُه خپل ځان و ته په څنگ يم
 نُه بل چا و ته په رنگ يم
 يو مټن په نام او تنگ يم
 بل دې در کښې ناست ملنگ يم
 زه خوشحال يم د خپل دور
 زور ته مخ د يو اورنگ يم
 لېوتتوب مې بدرگه دے
 نور بې تبغه، بې تفنگ يم
 کله عقل ته په خشم
 کله زړه سره په جنگ يم
 ته که وِسوې هسې شمع
 زه ايرې لکه پتنگ يم
 په خپل ځان هزار داستانه
 سارينده او نه په چنگ يم

شيرين ياره! جوړ پاڅون دے
 د يار څنگ ته په غرځنگ يم

خو چي پء شپه دي اوربل خور نء شى
 هومره به زړه زما پء كور نء شى
 خو تود نظر دي پء دا لور نء شى
 درد د احساس به مې ټكور نء شى
 هومره به مې د اوربل اور نء شى
 خو دي سپين مخ پء لوگو تور نء شى
 بيا له زلفانو خړۍ مء جوړوه
 د پښتنو تر بله كور نء شى
 د مخ پء خال دي زلفې و غوړوه
 پورې پء سپينه لمن تور نء شى
 ما به هم ما هسې پء زړه كښې لري
 كلې د چا سره پء زور نء شى

خو شيرين ياره! خيگر خون مې لرم
 رخسار د گل به رانه سپور نء شى

دَ بِنائستونو دَ منظر خبرې
 غوارم دَ یار دَ بام او در خبرې
 دَ مخ او سترگو دَ اثر خبرې
 کوه سحر او مازیگر خبرې
 ساقی، باده او دَ سیند غاره، مابنام
 واعظه! وکره مختصر خبرې
 زما حسین او دلنشین دلبره!
 نه کا خوند داسې په بهر خبرې
 دَ غمازانو، بدخواهانو په خله
 مدام زما او ستا په سر خبرې
 خو بل مشال دَ شعور نه وی په لاس
 بیا په دا شپه؛ خنگ دَ سفر خبرې؟

دا شیرین یار وو چې در یادی ئې کړې
 ستا دَ کاله او دَ تیر خبرې

تا که وُرک دې خُوږِ نظر کره
 ما هُم پت د زړه پرهر کره
 تا نگهت د زلفو ورکه
 سحر ناز د باد په سر کره
 خه بانه دې لر او بر کره
 په زلزل دې سم او غر کره
 دومره "غل د غرض" خوک دے؟
 چې ئې لوت د شپې سحر کره
 خیال مې هېخ نه دے بدپامه
 خو له پامه دې بهر کره
 سپینې خلی نه دې قربان! خو
 ناخبر دې هُم خبر کره

شیرین یار له خدایه سوال کا
 که ستا لوظ ئې معتبر کره

۲۶-۱۱-۲۰۰۲

هر يو خيال چي مي حسين دے
 لاله فام مي زړه نشين دے
 نرگس چشمه، ياسمين بويه
 ملك خويه، ماه جبين دے
 غاړه لکه، سر فلکه
 وياړ د واره سرزمين دے
 يو ئي وصل بل ئي مينه
 که روزگار دے که مو دين دے
 هر يو غم ئي نازپرور دے
 هر يو ياد ئي گل ورين دے
 هر مټبن دې بايد زده وي
 خه ئي قدر، خه توهين دے
 بام او در د يار د کلی
 د رازونو مو امين دے

شيرين يار داسې بيان کره
 چي هم قند دے، هم گبين دے

دَ شوخو سترگو مست نظر خورپږی
خُکه سُرخي پۀ مازیگر خورپږی

ساقی راغلے، هُم سپوږمی ده تمام
روتنق زمونږ پۀ بام او در خورپږی

یو چي خوانی؛ بله باده پۀ گردش
واعظه! خود به دې دفتر خورپږی

غُته جبین خو دې راؤسپړه لږ
گرېوان مې خیرې دے سحر خورپږی

همه رنگونه نستا دَ مخ دَ جمال
زمونږ دَ کلی پۀ منظر خورپږی

کله به وی؛ چي انگازې دَ وصال
کوټه، کابل او پۀ خېبر خورپږی

چي راپېښه جدائی ده
 زما تللي بینائی ده
 له عالمه بېگانه شوم
 ستا یو هسې اشنائی ده
 ستا په کلی ستا په چم کښې
 ځان ځانی ده، تنهائی ده
 ستا د حسن اجزا څېنې
 خو کاکل ئې اکائی ده
 ستا له گورو، خورو زلفو
 توره شپه هم سودائی ده
 ستا د زلفو له زنځیره
 ناممکنه رهائی ده
 "چا له زلفو بری وموند!"
 دا خبره هوئی ده

مینه څه ده شیرین یاره!
 په عالم کښې رسوائی ده

دَ اھونو کَہ طوفان دے
 نو دَ اوڻڪو ھم ٻاران دے
 پَہ شېخون دَ شھابونو
 لمبہ شوے مِی بُستان دے
 یا نالی دی دَ بُلُبلو
 یا افغان سر پَہ فغان دے
 ”روز و شب“ مِی مخ او زلفی
 خَہ زمان دے خَہ مکان دے
 بیا دَ خیال پَہ ائینہ کنبی
 ستا تصویر تا تہ حیران دے
 کَہ دِی سُود چرِی مقصود وی
 واوَرہ! مینہ کار دَ زیان دے
 وخت دہ چا تہ پُنبہ نپُولی
 حَی پَہ مخہ تل روان دے

تورہ شپہ بہ سپین سحر شی
 دغہ چغہ مِی اذان دے

تنهائی ده، خان خانی ده
خومره دپره ویرانی ده

دَ وطن هره کوخه کنبی
خه دَ وینی ارزانی ده

دَ اقدارو قدر نیشته
چی دَ زر او زور خانی ده

نه دلیل، نه حواله شته
زورگیری ده، من مانی ده

دَ هر مخ په ائینه کنبی
نور خه نیشته حبرانی ده

یو دنیا دَ مئین زړه کنبی
شیرین یاره! ودانی ده

نری شونډې کۀ دې پانې د گلاب دی
خط د مخ دې لکه توری د کتاب دی

ستا د سترگو د صدف تر رنې اوبنکې
دا گوهر پۀ تل د آب همه بې آب دی

هسکې غاړې ته دې هېڅه صراحی ده
ستر قامت و ته دې سروې څۀ حساب دی

پۀ گفتار کښې نغمه زاره، وزن داره
بلبلان دې هر یو غږ لره بې تاب دی

ځمې وړوځې، لک بانه دې؛ لیندې، غشی
چې سینې د مئینانو پۀ ځواب دی

بارانونه پرې د اوبنکو بلا ووری
ارمانونه د زړۀ سیمه کښې شاداب دی

مَسْت خراب دې چې د سترگو په صهبا دے.
 هغه کله په صواب او په خطا دے
 تورې زلفې دې حاوی په گوره شپه دی
 سپین جبین دې مُقدم په روڼ سبا دے
 هغه سترگې چې تر زلفو نیم کښو شوې
 مازیگر مې اوس نیمگرې، نیمه خوا دے
 چې مې ووژنی او غېږه پس ته راکا
 زما برخه چې قاتل مې مسیحا دے
 د یار یاد چې د مشال هسې بلېږی
 ډېره بڼه ده چې همرا مې رهنما دے
 لاعلاج رنځ د مینې که باله شی
 مگر دا چې یار هم درد دے، هم دوا دے
 د یو مخ د پاره سل مخونه کېږی
 ستا د کلی سپر، سره زما اشنا دے

د زړه زخم ئې خیرلو ته ځان جوړ کړه
 شیرین یار و ته اشنا ئې په خدا دے

ستا دَ زلفو پَہ سودا مَی ژوند حساب دے
ستا دَ مخ پَہ عبارت مَی جوہ نصاب دے

ستا دَ زنی تہکی خال وتہ پسخبری
خو نیلم کَہ جوہری خخہ نایاب دے

تر سرو شونہو، سرہ رخسارو دَی شرمبری
لالہ گُل دے، کَہ غانتیول او کَہ گلاب دے

لکہ سترگی دَی پَہ خون کنبی مرنی دی
دغہ ہسی کوم بنکاری او کوم قصاب دے

دَ بانہ غشو تہ واغستوہ تہکی
تمام شوے دَ گائلو زپونو تاب دے

مخ رونی دَ کومی شپی وہ شیرین یارہ!
چہ وُرک کرے ئی لَہ سترگو زما خواب دے

خال پء زنه، پء رخسار چي لر او بر ٻڌي
 داغ و ما ته پء زړگي او پء خيگر ٻڌي
 هېخ يو دم مې ستا پء زلفو اثر نه کا
 گھڻي مار هم آخر کربينه باندې سر ٻڌي
 ستا د سترگو تور جادو یم عاجز ڪري
 راته ڪڍه هر ڪمال او هر هنر ٻڌي
 دلداري د خودداري پء قيمت نه شي
 خوک به ولي خپل پتڪي بل ته پء سر ٻڌي
 هېخ بها د رڻي اوبنڪي د آب نېشته
 خوک به خه ورته پء قدر در گوهر ٻڌي
 ستا د شونڊو پء بدل به ئي وانخلم
 خوک مې وړاندې ڪه جامونه د کوثر ٻڌي
 د لېلا د زلفو باد دے بيا رالوتے
 بنجاري به پء کوم گت ڪڻي اوس عنبر ٻڌي

د آشنا د در طواف مې پڻي ڪري شلي
 خدای گواه ڪه لا پء خاي مې د نوڪر ٻڌي

یو سکوت دے، خاموشی ده
 بې رُخی ده، بې ارزی ده
 پۀ مېنو سنگ باری ده
 دومره زیاته رسوائی ده
 ستا د نوم پۀ تذکره هُم
 لگېدلې پابندی ده
 هره لاره کښې مقتل دے
 د سرونو ارزانی ده
 پۀ کوڅه کوڅه زندان دے
 څۀ اسیره زندگی ده
 غلامی خو ترې نه زر ده
 د مریانو بندگی ده

چي مېن پۀ زر او زن شي
 ترې نه پاتې سربازی ده

دَ اَلْفَت پَہ ہر یو راز او بنا زدہ دے
چہ دَ سترگو پَہ رموز او حیا زدہ دے

پَہ آغاز دَ کوم سبا خنگہ بیا زدہ دے
پَہ انجام دَ ہر پروں ئی چہ نازدہ دے

ہغہ کلہ محبت او اشنا زدہ دے
چہ ہر چرہ پَہ خیل خان او انا زدہ دے

ستا تسبی دہ شہخہ! تا تہ مبارک وی
زما کلہ کوم یو کار دَ ریا زدہ دے

زرہ مہ بند پَہ ہرہ غتہ شو دَ زلفو
خہ دا ہسہ تور جادو دَ لہلا زدہ دے

شیرین یار پرہنہ مُشکی خالونہ پہری
دہر دَ اوبنکو پنبستنو پَہ بہا زدہ دے

چي دَ بَنکَلو تَکانه ده
 نو دَ زِپُونو اَستانه ده
 ستا دَ سترگو لَه نظره
 داغ مِی زِپَه ته نذرانه ده
 نَه زَه درشم، نَه تَه راشي
 دغه خنگه يارانه ده
 هر سبا او هر بېگا دي
 نوې نوې بهانه ده
 ستا دَ سترگو پَه هر رَپ کښي
 بيله بيله زمانه ده
 دَ اسمان دَ تندرُونو
 ولي تل يو نښانه ده

شيرين ياره! که پوهېږي
 هر غزل مِی ترانه ده

خلاص دَ زلفو ئي زندان شي
 ډېر مشکل به مو اسان شي
 خور زما آه و فغان شي
 خو به ټول همه افغان شي
 بلبلان ئي پۀ نارو دي
 ستون بهار به تر بُستان شي
 لۀ جامي دي بَهر نۀ شي
 خو مي قتل هر ارمان شي
 دَ ايفا ساعت به راوړي
 وخت پۀ ما به مهربان شي
 وړک پۀ لارو کښي دَ زلفو
 دَ فکرونو هر کاروان شي
 ما ئي سترگو کښي ځان وليد
 درېغه! خپله اوس گويان شي

اوږدو زلفو ته منسوب وي
 دراز ځکه مي بيان شي

راستنه هسې ايام شی
 دَ محفل هغه هنگام شی
 دَ ساقی پۀ لاس کښې جام شی
 دَ سیند غاړه کښې ماښام شی
 پۀ مضراب دَ خپل رباب ئې
 دَ مطرب هنر تمام شی
 دَ سپرلی مَسته هوا کښې
 روڼه شپه "ماه تمام" شی
 هر اشنا و ته پۀ څنگ کښې
 ښکلې ښکلې گل اندام شی
 پۀ نغمو او پۀ رېلو کښې
 یو اتڼ شی، جام پۀ جام شی
 یو مستی وی، بې خودی وی
 دَ روزگار فیکرونه خام شی

دې جنت جنت ماحول کښې
 هسې ژوند راته انعام شی

پئے چا کله دومره نگران یم
 لکه گل دَ بیابان یم
 هر یو جبر ته اسان یم
 هر یو غم ته دې ننبان یم
 تل وتلے لے خپل خان یم
 لکه بوی دَ گل پُرشان یم
 دَ کاروان خاپونه وُران دی
 مگر بیا هُم زه روان یم
 معرکه دَ محبت کنبې
 پئے خپل خان باندې تاوان یم
 پئے حساب لکه دَ مړی
 نه پئے درد نه پئے درمان یم
 هر احساس پئے غوږو گونډ دے
 پئے خپل غږ باندې پنبېمان یم

دَ وخت هر گوزار دَ پلک دے
 مگر کلک لکه سندان یم

هغه سپرلے ستا دَ نظر لتیوم
 چي سَمه، غر دَ لر او بر لتیوم
 ستا دَ وصال هغه خبر لتیوم
 کله بولان، کله خَبر لتیوم
 دَ مخ او زلفو دَ نسبت پَه مینه
 چرتَه سایه او چرتَه نمر لتیوم
 ستا دَ کاکل غُتِه مِی نَه شوه پَه لاس
 پسې کَه ترې دَ تور غر لتیوم
 دَ یار دَ مخ دَ سره او سپین پَه قدر
 تا ته وې چا؟ چي سیم او زر لتیوم
 تل پَه دَرک دَ وُرک اشنا دَ کوخې
 دَ یو گدا هسې هر دَر لتیوم
 لا دَ کوم درد بسترگې ورغلې نَه دی
 دَ زړه زخمونه برابر لتیوم

یو شیرین یار مې وی "هم سر" دَ عصر
 پسې هر خپل او هر تیر لتیوم

پَہ خیل آب باندی پورہ دہ
 زما اوںیکہ پښتنہ دہ
 گتہ ہغہ یو درنہ دہ
 چپ پَہ خای باندی پرتہ دہ
 دَ تا ناز لرہ کاکل دے
 زما ویار لرہ شملہ دہ
 دا دی شونڈی ہسی رہی دہ
 کَہ خطا دی بہانہ دہ
 ستا پَہ سترگو کښی خلیہم
 خومرہ ښکلی تماشہ دہ
 خو واعظ دَ ښار حاکم دے
 ښہ ابادہ مپکدہ دہ
 شېخ ھم ناست دَ خُم پَہ خنگ کښی
 ھم مپ گوت دے، ھم توبہ دہ

خَہ ښہ شعر دے شیرین یارہ!
 ھم غزل ھم ترانہ دہ

څوک دې زلفې څوک مژگان دی
 پښتانه راباندې گران دی
 په صدف کښې د لېمۍ دې
 څو گوهر مگر د شان دی
 ستا د سترگو آئینه کښې
 ډېر عکسونه خو حېران دی
 اجزا نور هم د بنائست ئې
 خو دوه غوره تر عنوان دی
 چې د بخت په طمع نه دی
 پرې وختونه مهربان دی
 دا بې حسه مړه ځانونه
 څه په درد څه په درمان دی
 روز و شب ئې مخ او زلفې
 په زمان څه په مکان دی

د دې اوبښکو سمندر کښې
 علامې د غټ طوفان دی

دَ یار یاد کَہ زورور دے
 غم ئی لا ترې نازپرور دے
 لرې نَہ دَہ چَی یار راشی
 کَہ دَی لرې دَ زړَہ ور دے
 ستا دَ مخ، زلفو پَہ نوم مَی
 هر شوقدر او اختر دے
 ما حای کړے دَ زړَہ کور کنبی
 ستا هر خبل او هر تیر دے
 سی دَ کلی دَی و ما ته
 لَہ سړی پردی؛ بهتر دے
 پُنبی مَی شلې، سترگې تپې
 را پَہ سر سترے سفر دے
 چيلم مات دے، حجره رنګه
 خوشے بام دے، شار ئی درد دے

اباد کړے پَہ یادونو
 شیرین یار دَ زړَہ کنډر دے

تل زما دغه دُعا شی
 ستا نظر دې مسیحا شی
 خوا ئې ډکه په هوا شی
 چې ئې طمع له مُلا شی
 زما مینه بس په تا شی
 په سامره او که په غلا شی
 زړه په دود د سپېلنی دے
 ستا په حُسن به فدا شی
 همدردان په نامه ډېر وی
 خو یو څوک پکښې دوا شی
 چې دې سترگې سمندر شوې
 ځان د چا نه به سپوا شی
 خود غرضی د ځنگل اور دے
 په خشاک نه په گيا شی

ژوند به ټول تراخه زائل کا
 شیرین یار به مې پخلا شی

کە پە دَم آو پە دُعا شی
 نو خپل درد به مې دوا شی
 دا سپېڅلې لېوتتوب مې
 هم همراه هُم راهنما شی
 چې زما لهُ سترگو پریوځی
 دا گوهر دې واړه ستا شی
 پە وعده د مخ او زلفو
 هُم سبا شی هُم بېگا شی
 یار مې هله پښتون بولی
 کە پښتنې له مې راشی
 وفادار کە جفاکار دے
 خو بس دا چې یار زما شی
 د زړه حال به مې څرگند کا
 کە دا سترگې مې گویا شی

دې خپلونو دې تپو کښې
 شیرین یار به یو پېدا شی

اضطراب او د سکون خبرې کېږي
 د وصال او د بېلتون خبرې کېږي
 يا د زلفو د شبخون خبرې کېږي
 يا د سترگو د افسون خبرې کېږي
 د يارانو د تړون خبرې کېږي
 د پښتو او د پښتون خبرې کېږي
 ځان له ځانه شي بېرون خبرې کېږي
 په درون د زړه چاودون خبرې کېږي
 هره ژبه باندې ستا د مخ سرڅي شي
 چې زما د ځيگرخون خبرې کېږي
 په بېديا او ابادۍ کښې تر يارانو
 د لېلا او د مجنون خبرې کېږي
 هر بېگا لره دستور وي د پښو لاندې
 هر سبا د بل قانون خبرې کېږي

شيرين يار دې "نن" زړه ور دې مرکې ته
 ولې دا که د "پرون" خبرې کېږي

دَ مهتاب هسې رڼا دے زما يار
لکه آب غنډې صفا دے زما يار

چې يو درد دے، يو دوا دے زما يار
هُم قاتل هُم مسيحا دے زما يار

لکه سپورے مې همرا دے زما يار
تل زما پۀ اقتدا دے زما يار

دغه هومره مې تر خوا دے زما يار
هُم مې تن دے هُم مې سا دے زما يار

هغه روڼ چې پۀ وينا دے زما يار
سپين پۀ زړۀ باندې رښتيا دے زما يار

هَم کلام او هَم نوا دے زما يار
شيرين ياره! بنۀ پخلا دے زما يار

لکه گل ئی نزاکت دے
 لکه سروی ئی قامت دے
 بنہ ئی وِرم، بنہ ئی شکل
 چہی ہُم گل دے ہُم نگہت دے
 خط او خال دَ مخ ابرو ئی
 اطاعت، ہُم بغاوت دے
 زما روح دے زما خان دے
 ہُم مفہوم، ہُم عبارت دے
 یو مستی دہ، یو حیا دہ
 ہُم شراب او ہُم حرمت دے
 سربکف گل دَ لالہ دے
 مرگ دَ ژوند ئی ہُم ساعت دے
 دغہ ہسے دردانی تہ
 دَ سرونو خہ قیمت دے

خیالی یار مے شیرین یارہ!
 مجموعہ دَ ہر صفت دے

دا يو خه رنگ له نگار دے
 چي مي يار دے که اغيار دے
 بنه دا ستا د زلفو تار دے
 انتشار دے، هم قرار دے
 دا خو اوبنکي پښتني دي
 بنه معيار دے، که مقدار دے
 قافله د ژوند روانه
 مگر خلاص ئي اوس مهار دے
 زما زړه يو سپېلنه دے
 د تا حسن سور انگار دے
 په مونږ ووري تندرونه
 خلق وايي نوبهار دے

شيرين يار پسي کتله
 ما هر در او هر ديار دے

شرک دَ زلفو کنبی فنا شم
 رپ دَ سترگو کنبی پیدا شم
 لکه اوبنکه په معنا شم
 چې دا هومره بی نوا شم
 خدای مې نه کا دَ تا فکر
 سور په اَس چې دَ هوا شم
 خدای مې نه کا دَ تا عهد
 چې قیامت باندې ایفا شم
 خدای مې نه کا دَ تا زلفی
 تسنی و سنی بی بنکلا شم
 خدای مې نه کا دَ تا سترگی
 چې ساعت ساعت اشنا شم
 یو مې خان دے یو ئی سپورے
 نور دَ چا په اقتدا شم؟

خپل کاله وی شیرین یاره!
 یار ته سترگو کنبی گویا شم

کٺٺ بنائست کٺٺي غٻريت وٺ
 خو بيا مينه کٺٺي غٻرت وٺ
 درٻغه! څٺٺ خو محبت وٺ
 يا بدل کٺٺي قوميت وٺ
 اطاعت کٺٺ بغاوت وٺ
 ستا پٺٺ مخ دي عبارت وٺ
 ستا دَ سترگو مٻځانو نه
 هر زيرٺ مازيگر ست وٺ
 دَ څو اوښکو ملغلرو
 لږ دَ چا څڅه قيمت وٺ
 څٺٺ به غم دَ هسې رنځ وو
 ستا عادت دَ عيادت وٺ
 زما مينه، ستا پٺٺ حُسن
 اباد کلٺ او محلت وٺ

مَل چي نه شي ژوند دَ فکر
 شيرين ياره! بيا قيامت وٺ

ما زده - چې زما شام او سحر تلے
 تا زده - پۀ کوم بام او پۀ کوم در تلے
 ما زده - چې مې زړۀ پۀ يو نظر تلے
 تا زده - پۀ خۀ چل او خۀ هنر تلے
 خنګ نه زما خنګه ناز پرور تلے
 بيا پۀ خۀ خبره مرور تلے
 ستا پۀ مخ او زلفو چې دعوۀ لرم
 ما نه پرې کابل او پېښور تلے
 ستا د اوږدو زلفو پۀ تار شوے دے
 فکر مې لۀ ما پۀ لوی سفر تلے
 بيا د بانو حُنب کښې راته ست هسې
 بيا مې غېږ پۀ غېږه لر او بر تلے
 غم دے؛ د بې کسه کوڅه ووهنې
 خدائي شته! کۀ پۀ خوا د زورور تلے

کله پۀ دا زړۀ مو زړۀ وهلے دے
 چرته لۀ دې گُټو مو دلبر تلے

لپوتتوب کٔ مې شُهره شو
 ستا دَ حُسن حواله شو
 دا سپېڅلے تفکر مې
 خپل نظر لره ډيوه شو
 دَ مرام پټ خوشې لار مې
 دَ حان سپورے بدرگه شو
 هر احساس مې خنک پټ خنک دے
 هر يو فکر راسره شو
 پښه نېولے مازيگر مې
 دَ خپل مرگ پټ تماشه شو
 لپوتتوب مې ابدالی دے
 ستا غرور کٔ مرهټه شو

شیرین یار دې بلا سترے
 پټ سر خټه سنباله شو

خه به پاتي د زړه دم وي
 چي هر غم راته راسم وي
 هر مټن په زړه گرم وي
 داغ د مينې ډېر پنهم وي
 چي د زلفو روش دا دے
 نو بانه به ئې کوم سم وي
 ورځ - واعظ زما همراز وي
 شپه - ساقی زما همدم وي
 ور راپورې د توبې وي
 د خمار خمونه خم وي
 ستا نظر به تا په ډک کا
 زما سترگو کښې که ضم وي
 هم لارښود هم لاروے يم
 خپل مې پل او خپل قدم وي

شيرين ياره! خه وطن دے؟
 په بڼه کره هم سرے گرم وي

هغه سترگو و ته بيا سترگي پء لار یم
پنبه نيولے مازیگر یم انتظار یم

داسي کله ناویسا او نااتبار یم
یاره! ډېره غریبی ده ځکه خوار یم

لاس مې ډک پء رڼو اوښکو، صفا مینه
چې راغله ستا د حُسن پء بازار یم

پء مسکا لکه کلی چې شونډې سپړي
گرېوان خیرې د سحر هسې تار تار یم

ډکې سترگې سمندر یو د مستی دے
پکښې ډوب سره د خود او د اختیار یم

خط او خال، لب او رخسار ئې پء لاس راغله
شیرین یاره! اوس همه بهار بهار یم

دَ یارانو محفل خور دے
 دَ سین غارِی ماہنام سپور دے
 خو پئے ما ئی پورِی تور دے
 خو لہ زلفو مِی زپہ تور دے
 دغہ غم دَ کلی کور دے
 گنہی خلاص مِی دَ زپہ زور دے
 غم دَ یار او دَ دیار مِی
 دَ ژوندون پئے اوہو سور دے
 پئے دم خَم دَ ژوند بہ خہ وی
 چہی ئی تل لہ بلہ پور دے
 شوک مئین دِی سنگسار پری
 پئے کوخہ کنبی دِی بیا شور دے
 یار بپگا لہ خری سپری
 فکر اوس نہ مِی شب کور دے

اور دَ ہجر شیرین یارہ!
 لگبدلے کور پئے کور دے

ڄو مڻهن ڊي فرزانہ ڊے
 ستا پءِ عشق کڻي ديوانہ ڊے
 ستا نظر چي مستانہ ڊے
 هر انداز مي رندانہ ڊے
 ڄوک ڊي ناست پءِ استانہ ڊے
 ڄوک ڊي مست پءِ مبخانہ ڊے
 هر ارمان مي صحراڳلے
 دَ هر جبر نڀانہ ڊے
 هر يو خيال مي ترمي ترمي
 هر يو خال دانہ دانہ ڊے
 ستا پءِ سترگو کڻي جانانہ!
 وينم عڪس مي جانانہ ڊے

شيرين يار وَ تہ اشنا يي
 ڇپا! چي تا تہ بپگانہ ڊے

اور ئي پای نہ تر سر واخست
 گلستان مي؛ نظر واخست
 هر سحر مو د صبا نه
 د گلونو خبر واخست
 يوسف مخي اشنا راغي
 سترگو بیره نظر واخست
 ککي تورې سور خمار کنبې
 لاله داغ په تير واخست
 پښتنه اوښکه وه توي شوه
 آب ترې در او گوهر واخست
 تا که زلفې بادولې
 چا به خه له عنبر واخست

هېڅ پرواز د بلندی وو
 وخته! تا مي وزر واخست

غم پڻه زړه ڪه د جانان شته
فکر هم يو د دوران شته

پڻه دې للمو، غارو، پيڅکو
لاله گلي د خپل شان شته

هر سپرلي ته تر لمنې
کلکه غټه د خزان شته

بلبلان ئي سر شندل کا
لا حرمت د گلستان شته

بينجاری د سپرلي څه کا
د بنکلا ئي ډېر سامان شته

ستا د سترگو سمندر کښې
وينم هسې يو طوفان شته

ستا دَ شونډو پۀ مُسکا کښې
هر يو درد لره درمان شته

ښه ده زلفې دې خړې کړې
دَ خيال ځانله اوس مکان شته

درسته شپه دې لۀ ما يوره
ښه ده ستا هم يو زمان شته

اسوېلو مې اوښکې توې کړې
دَ طوفان سره باران شته

ما هم زړۀ نه مې "زړه لوی کړۀ"
دَ هر سُود سره تاوان شته

دَ ملت پَه اُفق ستورے دَ سبا یم
مرگ دَ لتهی اوږدې شپې لره پېدا یم

”روز و شب“ دَ لر او بر مې ”یکه څار“ کا
پَه قربان قربان دَ هغو همنا یم

خپل ټټر دَ وخت گوزار و ته مخ نه کا
زه دَ هغه مجنونانو نه جدا یم

که پَه گُټو کښې مې زَر، مټو کښې زور وی
لوی حقدار دَ اوسنی وخت دَ لېلا یم

پَه حرمت چې دَ گلشن ئې ځان فدا کړه
زه دَ هغه بلبلا نو پَه ثنا یم

قومیت مې لکه ساه دَ محبت دے
تل پَه تنگ دَ خپل اشنا ترلے ملا یم

تضمین پء شعر د رحمان بابا

شعر پء ژړا مې د خپل یار دیدن حاصل کړه
د شبنم پء خبر د گل سره یکتا یم

درسته شپه لکه د پرځې پء ژړا یم
بیا سحر ځکه د گل پء مخ خلا یم

داسې مه ګڼه؛ چې څنګ کښې به د چا یم
ګڼې زه له خپله ځانه څنګ جدا یم

نۀ څه پوی دې پء سبا او نۀ بېګا یم
بیا هم ښۀ دې له وعدې یم چې ګویا یم

اورکې غنډې له خپل وجود رها یم
هم پء خپله لاروۍ هم راهنما یم

معرکه د محبت کښې پء ویسا یم
پء رینې رینې خادر ترلې ملا یم

دا زما دَ پاڪي وينې تقدس دے
په هر حال کبسي چي دي ستايم، وايم، ستايم

دا زما دَ لهوني ميني جذبه ده
چي قضا لره مې بيائي؛ هُم رضا يم

دا زما دَ پښتنی فکر غېرت دے
سر دَ دار باندې تپه يم په نڅا يم

تفکر مې څنگ په څنگ دے تر احساسه
له خپل ځانه څخه درد او همدوا يم

هغه ته يې؛ کور و کر په لر او بر يې
دغه زه يم؛ چي په ارض نه په سما يم

دَ نظر دَ پېمانې معيار دي هومره!
په دا يو ساعت اعلا يم، هم ادنا يم

ستا دَ سترگو بحر څو په انتشار دے
زه هُم عکس غندي له ځانه مې سېوا يم

دَ گُل شونڊې تخنؤمه بوی ترې نڅارم
په گُلشن باندې ورگډ باد د سبا یم

د "رحمان" او د "خوشحال" سایې تکبیر کړه
مقتديانو کښې یو زه مگر شنوا یم

د مرام په خوشې لاره مې دا یون دے
چې هُم سورے مې همرا دے هُم تنها یم

دَ مرام پۀ خوشې لاره یک تنها تَلو
 داسې تل هم بې همرا او بې امسا تَلو
 دا هُم بڼه ده چې مو سورے دَ خان مل وو
 مونږ قائل دَ پرمختګ کله پۀ شا تَلو؟
 دَ بلا کومی ته خۀ وی دَ چا فهم
 چې دَ فکر پۀ جلب کښې به بیا بیا تَلو
 کوم جواز دَ گیلې نۀ وو؛ وخت او بخت نه
 مونږه خپله مګر خلې ته دَ قضا تَلو
 مونږ دَ مینې لېونو له بنائېدل دا
 چې مقتل ته دې پۀ ناز او پۀ خدا تَلو
 چې لایلا دَ وخت؛ اَلَفَت پۀ زر او زور کړه
 دَ مجنون غنډې بیا کله پۀ بېدیا تَلو

وحشتونه ګورېدل به شیرین یاره!
 خو پۀ سترګو دَ شعور ځنې رڼا تَلو

خپل نظر لره رڼا يم
خپل پرهر لره دوا يم

زه هم غږ يو د جرس خو
غوږ د مړو له پيدا يم

خوک مې خه له زړه چاودون زده
لکه گل چې په خدا يم

سر د دار باندې هم ياره!
په تپه يم په نخا يم

ته غټې هسې خورپرې
زه وږمه يو د صبا يم

ته د گل غندي خندپرې
زه بلبل يو په ثنا يم

ستا د مینې بڼه جذبه ده
په قضا خپله رضا یم

ایله دومره قدر وایم
ته زما یې او زه ستا یم

خوږې زلفې دې خړۍ کا
زه تر خو به په سودا یم

په دا هومره بې قدرۍ کښې
لکه پرځه په ژړا یم

ډېر که ما ته په دغا یې
تل هم تا ته په دعا یم

له پخوا دې خوا په خوا یم
لکه سورۍ دې همرا یم

د پښتو خاورې روزلې
شیرین یاره! ټول وفا یم

خود وتلے لے شعور یم
چې درغلے پے دستور یم

دَ بانه لے حمبا زده کره
سر تر پایه ولې چور یم

په یوه مسکا رغېرم
هغه مرگی حال رنخور یم

خار دَ تا دَ نوم دَ تور نه
په جهان کښې مشهور یم

چې پرې نوم دَ پښتنې دے
په دا اوبښکه هم مغرور یم

یار کلام، کاته پېرزو کری
دوب سرود او په سرور یم

خو دا اوبنکه مې سره ده
 په بارخو خو دې خوله ده
 اوس د زلفو په هر تار کښې
 سترې فکر له جوته ده
 خوب او خيال کښې سکون چرته
 چې ئې زړه کښې هنگامه ده
 سر دې نه وي خو دستار وي
 زمونږ دغه الميه ده
 د جرس په غږ شه پورته
 گڼې تلونې قافله ده
 ستا د نوم په تور مې وژنې
 قضيه خو بهانه ده
 خه! مُنصف د بنار ته وايه!
 بيا د وخت هم فېصله ده

شيرين يار ترې خه جار ووځي
 د يار مينه يو نشه ده

لکه دَ پرځې ورېدلې نه شي
دَ گل رخسار ته رسېدلې نه شي

يو شل احساس ئې پارېدلې نه شي
اوده جذبه ئې رڼېدلې نه شي

زه يو وږمه يم دَ صبا، الوحم
ته ئې نگهت؛ خو گډېدلې نه شي

دا دَ هجران له تاوه څنگه ژاړې؟
په خپلو اوښکو لامېدلې نه شي

نن خو دې ډکې سترگې سرې ولېدې
حېف دے! چې اوس هم گرمېدلې نه شي

پام پسرليه! چې تکليف ونه کړې
په سمه، غر چې غوړېدلې نه شي

نَه پَه ما آو نَه پَه تا یم
دَ رنبتیاؤ همنوا یم

خان، جهان وَ ته پَه شا یم
ستا دَ مخ پَه تماشا یم

مخ اجل ته لَه پخوا یم
چې مدام ترلے ملا یم

پَه هغه به دې منل وی
چې دَ خَه سره اشنا یم

دَ دربار لَه سوری لرې
دَ معروض خخه گویا یم

هره اوبنکه مې ډیوه شی
حکه شپه کنبې پَه ژړا یم

دَ صحرا دَ هر يو گُل سورے دَ سر شی
 درېغه! سور که دومره لوی مې دَ خادر شی
 راپېدا دې هسې بيا شام او سحر شی
 همنا چې مې کابل او پېښور شی
 بېلان به دَ گُلشن مې سيالی وکا
 له دې سوزه دَ شپون که مې خبر شی
 دَ جهان سيالی په خای ده دَ سيالانو
 خدای دې نه کا خوک له غمه کور و کر شی
 شهابی نسترگو ته وړاندې کړه لاسونه
 نه چې جوړ دَ زړه له کوره مې کنډر شی
 کوم جواز دَ کومې خوا نه ئې راوړے
 يو ساعت کښې بانه بړند بل کښې اوتر شی
 دَ خيا نه دَ اسمان ستوری مخ پټ کا
 چې سحر ئې ستا دَ مخ په خا نظر شی

شیرین یار به ئې تل زلفو ته په تار وی
 خه په دا که دَ بلا تر کومی ور شی

دَ اغیار لره اغیار یه
 دَ یارانو سره یار یه
 کله عقل ته په لار یه
 کله زړه سره همکار یه
 ډیوه بله کا دَ اوښکو
 په شپه زلفو ته بېدار یه
 که ئې گل دَ څڼو نه شې
 خبر دے خال ئې دَ رخسار یه
 نور که لاس دې نه بر کېږي
 نو بس بڼه لره اظهار یه
 دَ رڼا په طلب گرځه
 دَ تیارو خڅه کنار یه
 په تکل دَ خپل مرام دې
 لکه سیند یو ناقرار یه

دَ سینگار فکر دې وړے
 په ملا تر دَ شیرین یار یه

دَ غل نوم دلتہ سرکار دے
 چہی مُنصف ئی طرف دار دے
 مرگ دَ گُل ورتہ خہ کار دے
 چہی مالیار ئی صلاکار دے
 وینو زوو باندی پایی
 محافظ مگر خون خوار دے
 خپلہ مینہ ما تہ اور دہ
 خپل بنائست تا تہ انگار دے
 ضمیر ہُم دلی خرخبہی
 ستا دَ بنار گرم بازار دے
 پہ خپل سوری اوس ویرہم
 ہر سہ دَ وخت پہ خار دے
 ستا لہ کلی کدہ وڑے
 ستا یو یاد مہی "یارِ غار" دے

ستا پہ تنگ باندی بہ وُمری
 ستا یو داسی شیرین یار دے

خوند دَ مازیگر او سحر چرتہ دے
ستا دَ مخ او سترگو اثر چرتہ دے
لاڙی دَ باہہ، خوکي دي پُڄي شوې
داسي مي اوس سود دَ ٽٽر چرتہ دے
ستا دَ زلفو ول نہ چي خان اوباسو
مونږ خخه دا چل او هنر چرتہ دے
غُځ مي دَ احساس دَ زرگی سر خو دے
ستا دَ خوږ دَ سترگو نظر چرتہ دے
رابه شي قاصد دغه به هُم وُشي
مونږ له پۀ زړۀ پورې "خبر" چرتہ دے
سپينو ئي له توره خلا وُمونده
خال زما له خياله بهر چرتہ دے
مخ چي پۀ تورتم کښي دَ شپي وويني
دا اهلِ نظر دَ دهر چرتہ دے

ډېر تراخۀ دَ ژوند ئي زائل کړي دي
دے له شیرين ياره خبر چرتہ دے

دې انصاف ستا د "قانون ته"
 چې ساتون وایی شبخون ته
 ورځ دې ضم کړله په شپه کښې
 تا جدت ورکړه بدلون ته
 د درد خړیکه ده خورېږی
 د زړگی نه مې لرمون ته
 خپلې سرې سترگې دې کسه
 یا مې گوره زړه گلگون ته
 غم د تا که مې لږ پرېږدی
 زړه مې ډېر کېږی ژوندون ته
 د سبا احوال به راوړی
 "نن" دې ولېږه "پرون" ته
 انتها د تغافل دې
 لاره جوړه کا پاڅون ته

ما نه یاد به دې یونه سی
 زور به وښایم بېلتون ته

چي کاته دې هومره نور شي
 زر ده سر به مې دا پور شي
 ترمې اوبنکې نو هم بنې دى
 د زړه زخم به ټکور شي
 خو چي خواله مې را نه شي
 خه به مې د بېلتون اور شي
 په لوگي لوگي ماحول کښې
 ښکلي سپين مخونه تور شي
 د لوگو دکې کوډلې
 سپين محل ته دې پېغور شي
 د دنيا په ميو مسته!
 وايه! جام که دې نسکور شي
 دا د زړه قيصه اوږده ده
 خو په سا او لږ په کور شي

خداى دې نه کا شيرين ياره!
 شوق ته خلاص مې د زړه زور شي

ستا دَ وعدې غُنډې اوپره خبره
 خدای دې زما نَه کا کچه خبره
 پَه زړه مودو نه وه پرته خبره
 مگر چې خلې ته نَه راتله خبره
 زړه به دې غټ وی؛ خو دَ ټینګې نَه وو
 ګڼې دَ "خلې" وه یو ذره خبره
 دَ نوی وخت دَ تقاضې پَه خاطر
 باید چې یاده شی زړه خبره
 زړه به مې ډک وو؛ چې دَ سترګونه مې
 لکه دَ اوښکې خڅېده خبره
 باد دَ نسیم ته زلفې خپله نیسې
 تور ئې پَه ما چې؛ شوه شهره خبره
 پرې ته مې ونه وپېل وړه خبره
 خفه شوې دومره پَه وړه خبره

بیا شیرین یار له خدایه څه غواړی نور
 چې کوټه یار هم کړی ګره خبره

هغه ډکه د وسواس شپه مې سبا کړه
دغه چپه خله وعده دې اوس گویا کړه

ما د زړه زخمونه وُ سپړل سحر ته
ته اوس شونډې د صبا په وږمه وا کړه

ستا د تورو زلفو تور مې په سر واخست
خان پسې مې د دنیا هره بلا کړه

د زړه لوبښې چې شې مات کله رغېږي
خه! بدل مې د ویسا چرته پېدا کړه

د هر در او د دیوار و مونږ ته سترگې
پت په خوب د پېشمنۍ کښې دې زړه راکړه

شیرین یار دې هم اسیر د گورو زلفو
مخ روڼی ورته منسوب د یو بېگا کړه

بهانه كَه دې پخه شى
 نو وعده به دې كچه شى
 اور دې پورې په شمله شى
 چې گړپوان دې پرې بڙه شى
 تخيل به له ما زده شى
 كه خو ورځې راسره شى
 د جفا انتها څه كا
 حوصله چې پښتنه شى
 اوږه سترگو ته دې وايه!
 داسې كله يارانه شى؟
 ياد دې غلې غلې راشى
 شپه چې دمه شى پخه شى
 جنگ كښې سترگې مخامخ كا
 چې خپل عكس خو مې پرې شى

اسوېلو و ته مې خنده!
 د چا خوا خو به سره شى

ما دې ڪاڪل هسي تار تار وُلیدہ
 تا مې پءِ خاورو ڪنبي دستار وُلیدہ
 نه دې ما اوبنڪه ڪنبي ٽينگار وُلیدہ
 نه مې تا سترگو ڪنبي قرار وُلیدہ
 هېخ ده يو اوبنڪي ته ما يه دَ حُسن
 چا؟ دَ دې بحر انتشار وُلیدہ
 اخلي مې غبر دَ پلوشو ڪنبي نظر
 ما پءِ شفقت هُم جفاڪار وُلیدہ
 اوس به ٽپه دَ خپلواڪي مې آوري
 ما دې رسي او سر دَ دار وُلیدہ
 ڊهره چرچه ده دَ ساقی دَ مئو
 دَ وخت واعظ مو پسي خوار وُلیدہ

پءِ پڻتنه لَڀلا ئي زهرے وُڪري
 چا ڪه يو هغه شيرين يار وُلیدہ

چې لہ وخته ناخبر یې
دومره ولې زورور یې

نہ پۀ سمہ، نہ پۀ غر یې
دغه هسې کور او کر یې

کۀ پۀ خوب ئې وصل مومی
گنہ بیا هُم بختور یې

خۀ سبا دے، خۀ بېگا دے
نہ احواله بنۀ خبر یې

خلۀ پۀ خیال کنې هُم کۀ درکا
پۀ بدل دَ زرۀ کنې سر یې

بیا خۀ غم دے شیرین یارہ!
کۀ خپل عصر ته "هم سر" یې

ستا دَ کلي بنه احوال دے
 چي زوال پکني کمال دے
 هر شبخون پکني ساتون شي
 چي بدلون په خو اشکال دے
 مالي يار دَ دوه دارو
 باغ دَ نوم پوري سنبال دے
 هر يو گل ته پيداوخت کني
 دَ خپل قتل استقبال دے
 ملا مست په ميو گرخی
 هير ئي واړه قيل و قال دے
 ماتونکي دَ هر لوبني
 په دا خان خپله کلال دے
 غم هم ډير دَ هغه ژوی
 چي دَ مړي په مثال دے

ستا وعده له مرگه تېره
 شیرين يار مگر اتيال دے

ستا هغه نظر به وی
نور نه ډک سحر به وی

بیا دې مخ او سترگو کښې
رنگ به وی اثر به وی

زلفې چې بادېری دې
بوی د گل اوتر به وی

ستا لېونۍ زړه په تا
هسې زورور به وی

زړه لکه ماشوم زما
لا خه ناخبر به وی

شپې به د شوقدر وی
ورځې د اختر به وی

ما پء خوب کښې ستا د وصل امکان وُلید
 گڼه چا پء دا زمان کښې مکان وُلید
 خنګ عدم مې خپل وجود ته حېران وُلید
 چې دا ستا د سترگو تور کښې مې ځان وُلید
 د سیالاتو د سیالی مې ارمان وُلید
 لکه گل مې پء صحرا کښې خندان وُلید
 د خپل مخ لء ابادیه دې زړه لوی شی
 بارې تا که مې د اوښکو باران وُلید
 د مګس او د ګرګس خوارۍ شوې پېښې
 ما بورا او عندلیب پء فغان وُلید
 دم، قدم لره مې هم خپله اختیار کا
 د زړه کور کښې مې یو هغه مهمان وُلید
 اوس د زړه د آب و تاب قدر پء چا دے
 چې ستا نور ئې د حرم پء دالان وُلید

شیرین یار دې چې د پت پء ډېری ناست دے
 ما د دهر پء یارانو کښې ځان وُلید

"روز و شب" به دې بيان کړم
 "مخ او زلف" به دې عيان کړم
 ځان د تا کټه تا د ځان کړم
 ډېرې مينې دې حيران کړم
 ورک په ذات کښې دې زه دومره
 اوس په تا د ځان گمان کړم
 "زه" چې ورک شى پاتې ته شى
 دغه سوال به دې آسان کړم
 آب د اوبښکې زيات له حسنه
 نور به څه قدر، سامان کړم
 دا بازار د دُنياگۍ دے
 زه په ځان ئې هم ارزان کړم

د نېټو په تسلسل کښې
 ډېر دې ځان ته بې زبان کړم

زۀ به خۀ وینمه چرې دَ چا سترگې
 دا چې کسو کښې مې عکس دی دَ تا سترگې
 یو مې روڼې پۀ وحشت دَ بېگا سترگې
 بل مې پتې پۀ بې نوره سبا سترگې
 تیرې کله؟ ترې پۀ نوم دَ رڼا آخلم
 راغۀ وخت؛ ځکه اوباسی لۀ ما سترگې
 دَ یارانو دَ یاری مې خۀ روداد دے
 نا اشنا کړې یوې پېښې؛ اشنا سترگې
 غم دَ هجر مې دَ زړۀ پۀ خونه پرېوت
 زما اوچې شوې پۀ ډېره ژړا سترگې
 چې دَ زلفو پۀ سایه دَ خوب هوس وی
 څوک ئې خۀ وینی په څنگ دَ بلا سترگې
 پۀ سینه کښې مې ښکالۀ دَ زرګی نشته
 څنگ حیا کښې اموخته شوې پۀ غلا سترگې

چاپېریال کۀ دَ غرض پۀ دُورو خړ دے
 شیرین یاره! خو دَ زړۀ مې رڼا سترگې

لار کښې د مَقتل کۀ اودرېدلې یم
خۀ به تر مرامه رسېدلې یم

ستا پۀ ګل رخسار چي ځلېدلې یم
تل لکه د پرځي ژړېدلې یم

ستا چي د کاکل څړۍ سمسوره ده
دا لکه سپرلې زۀ غوړېدلې یم

ستا د ژوند فضا چي معطره ده
دا لکه نگهت زۀ رقصېدلې یم

شپي ته د سبا د ستوري ځل وينم
کله د وحشت نه بوږنېدلې یم

داسې کوم جرس تير وهلې شي
زۀ لکه پاڅون ته غږېدلې یم

دَ خزان دَ آمد کُوکي پۀ بهار کړې
 دَ چمن دَ بُلبلانو زړۀ آزار کړې
 دَ کمال دَ انتها پۀ سر زوال دے
 خو به گرم دې دَ جبر دا بازار کړې
 ډېر یاران دَ تا مَریان دی ښۀ خبر یم
 نشته دا چې کله ما به ورکښې شمار کړې
 هر مزدور زما دَ ښار بلا مجبور دے
 اوږے، تگے اَس به خلاص خۀ پۀ کارزار کړې
 خۀ! تپۀ دَ خپلواکۍ مې لا خوږه شوه
 اوس به خۀ دې دا قفس او سر دَ دار کړې
 دَ سبا دَ ستوری خَل به دې زړۀ بل کا
 اے! چې ناز پۀ تسلسل دَ شبِ تار کړې

لېونې سپېلنې گرځه اوس کوڅو کښې
 که پيدا پکښې يو هاغه شیرین یار کړې

۲۰۰۵-۵-۲۷

د مرگ کوټه، کوټ لکھپت جبل-

عام و خاص و ته معلوم شوم
چې بېلتون کښې دې معدوم شوم

ته مې څه له لاسه ورکړې
ترسايې خپلې محروم شوم

مينه حُسن ته منسوب ده
چې دَ تا سره موسوم شوم

کتوری له زانو غواړم
په لوی والی کښې ماشوم شوم

دَ عصمت حرمت دې پالم
له مستی ډېرې معصوم شوم

په وعده به دې غلېږم
ستا دَ خلې هسې که اوم شوم

چي فنا مي له نظر شوي
 داسي ورک په کوم "نظر" شوي
 که په "زه" دي زورور شوي
 بيا منم چي معتبر شوي
 څنگه څنگ کښي مي راتول وي
 خو چي لاري کور و کر شوي
 په گوگل کښي مي زړه رېږدي
 ياره څه د ژمي نمر شوي
 زه به اوښکي نه زړه لوي کړم
 ته که خال نه لاس په سر شوي
 زه هر پېر به د نگهت يم
 ته که نور نه ډک سحر شوي
 زه به هغسي دلدار شم
 ته که هغه رنگ دلبر شوي

له همکارو څخه لاري
 د خام خيالو همسفر شوي

خومره چي حبرانه ده
 هومره سرگردانه ده
 راخو شه! محفل وته
 خه قيصه روانه ده
 بيا ساقی بي پامه شوې
 دا خبره گرانه ده
 وژنی مې خو سترگو کښې
 ډېره خان اسانه ده
 اوس شوه کوربڼه د زړه
 ما چي وي؛ مهمانه ده
 دا پښتنه اوښکه ده
 ما ته بلا "گرانه" ده
 لا ئې سېم زور وکړه
 ما به وي؛ ستومانه ده

خه زده؟ شيرين ياره! چي
 روغه ئې، که ورانه ده

پت پالم، وفا کؤم
 سود دَ زِرْهَ پَه تا کؤم
 دا خو دې پَه ننگ اولار
 مینه به دې بیا کؤم
 راغلم دې کوخې وته
 زه لتيون زما کؤم
 زِرْهَ مې چې زما نه شو
 اوس ويسا پَه چا کؤم
 نور له سحر خه وایم
 لا خو به خدا کؤم
 ستا پَه زلفو دم یمه
 دار خه دَ بلا کؤم
 زه دې ستا دوا شمه
 تل دغه دُعا کؤم

خار دَ زلفو تور نه دې
 اوس دَ خه پروا کؤم

خو لکه پخوا نه شي
 لا به مې همخوا نه شي
 خو چې مې همرا نه شي
 هومره به اشنا نه شي
 خه گيله د بله ده
 خپله خپل خبر خوا نه شي
 دا هغه ماښام دے خو
 ته به هسې را نه شي
 گوره! زما سترگو ته
 بل خوا به پيدا نه شي
 اوښکې پښتنې کسه!
 اوس به هم پخلا نه شي؟
 زړه دې پرې پېرلې دے
 خلې نه دې پشا نه شي

دا د شیرین یار کلے
 دلته کښې افشا نه شي

هره کريکه به اذان کرم
 گوره شپه به په لړزان کرم
 شوق د عشق به مې د شان کرم
 هر خواهش به پرې قربان کرم
 ترمه اوښکه چې بهير شي
 تغافل به دې حېران کرم
 خم ماضی وته مې گرځم
 بڼپه نيولې چې دوران کرم
 ته خواره ايله لبان کړې
 زه ريښې ريښې گريوان کرم
 همناو شه په محفل کښې
 چې په چغه "يا قربان" کرم
 د پخوا لکه خو راشه
 چې د زړه په ملک دې "خان" کرم

د کاکل ملک ئې تسخير دے
 خو که ځان هغه افغان کرم

کە دې زرە دَ التفات شی
 بیا مې خیال دَملاقات شی
 گُرم مې صبر مَگر نە دے
 خو دا جبر دې لږ زیات شی
 دَ رُخسار سُرخی کە دا وی
 دَ یاقوت بازار به مات شی
 پە شین خال به دې وانخلم
 زمرد کە دَ سَوَات شی
 دا جذبه دَ لږوتوب وی
 لکه غر غرور چې مات شی
 دا مُهم ابراهیمی دے
 مات به لات او هر منات شی
 زه لَه تا چې. مینه غوارم
 لکه تږے چې فِرَات شی

لَه دیاره پسې وُرک شه
 شیرین یار چې درته یات شی

ستا اوربل چي ڪرڻ زما نه دومره خور زړه
 ما پيدا د زړه پڻ زور ڪرڻ هومره نور زړه
 د نظر پڻ پلوشو مڻ ڪرڻ ٽڪور زړه
 ستا دوا ته مڻ مائل ڪرڻ ڊپر پڻ زور زړه
 نور دڻ لاس د بيلتون نبوه؛ زغم تمام دے
 سوزوی به راله خو داسي پڻ اور زړه
 ستا د زلفو سياهي چي به لا خه وي
 چي دڻ سپينو انگو ڪرڻ راله تور زړه
 د جفا پرده پڻ جبر باندڻ خو ڪرڻ
 دا چي وگندي مڻ خله نو کاندڻ شور زړه
 د بلا لڻ سوري ڪله؟ مڻ وسواس دے
 مگر نه وي ڪله ڪله مڻ پڻ ڪور زړه
 د حالاتو پڻ تورتم ڪنڻي نبغ پڻ لار خي
 سترے سترے ڪڏ دے؛ نه دے لاشب ڪور زړه

زړه به خه پڻ ڪوم پراو ڪنڻي هغه در کا
 چا چي ڪرے ژوند مدام لڻ بل پڻ پور زړه

خلی نه زما ئې خو اوبنکلی نه ده
 داغلی ژبه هومره غلی نه ده
 ما په اسره جذبه وژلې نه ده
 ستا په خادر مې ملا تړلې نه ده
 په سر د دار د رسی ول مې گواه
 ما دې په سر سودا منلې نه ده
 ځکه مې کسی په نشتر اوباسی
 ما پلوشه د نور غندلې نه ده
 ورکړه اوس اوبنکې ته مې غېږ د بانیو
 په عمر ټول چرته درغلی نه ده
 لا به قلم څوکه تېره گرځوم
 لاس ته راغلی خو "اوبنکلی" نه ده

ستا شیرین یار به په تا دروند و مې مگر
 دا زمانه د ټول او تلې نه ده

هله ما ته به همکار شي
 چي خاوند د خپل اختيار شي
 د حالاتو گرفت هېڅ دے
 خو که خلاص له خپل حصار شي
 د ادراک په نیلي سور شه
 چي زمان ته په رفتار شي
 خپل مرام به دې ښيې ښکل کا
 که روان زما په لار شي
 آواره فکر مې خپل کړه
 چي په بحر و بر آوار شي
 پسرله د خيال مې پور کړه
 چي آباد لکه گلزار شي

ما د درد کړيکه مې بانگ کړه
 بايد! اوس خو چي بېدار شي

ڇوڪ ڇڻي لولپه نه شي
 خوا خو دي سره نه شي
 ڇومره نظر سپڪ دي ڪره
 نور له دي ٻيه نه شي
 ڇو نه شي محروم، مظلوم
 عدل به ئي زده نه شي
 گمه د حرص ڇڻي ده
 ڇڙي به پوره نه شي
 لا مڻي نظر سترے ڪره
 ستا به هم دمه نه شي
 جوڙ دے د بنڪلا وقار
 سترگي دي اوڀر نه شي
 سم د هرڪلي سره
 گوره! ”مخه ٻيه“ نه شي

ڇارا له پڻتني ستر
 خوب ڪڻي هم بنڪاره نه شي

تہ زما فکر او خیال زده
 زہ دې ھم زلفې او خال زده
 زہ منلې د اقدار یم
 تہ د سترگو مې هر سوال زده
 سیاہ خال نه دې معلوم کا
 د هر سوی زړگی حال زده
 ما چې سر د مینې تار کره
 کاش! که تا د وصل تال زده
 دا چې! لوبښې د زړه مات شی
 رغاوے ئې کوم کلال زده
 وُلې رنگ دې هسې تښتې
 دلې خلق ټول احوال زده

د ارمان خلے به خه کړم
 رسم، څوک؟ د شال، مشال زده

ما نه مې نظر دے ورک
 تا نه دې اثر دے ورک
 خوک له خپل کنډر دے ورک
 چا نه خپل دو تر دے ورک
 دا چنې، کوڅې خوشې
 اوس چې لوی تېر دے ورک
 چرته لوپته، پته
 چرته کښې خادر دے ورک
 دلته که دستار ريښې
 هلته مگر سر دے ورک
 مړه ده د دلدار وضع
 ناز هم د دلبر دے ورک

زلفې په کابل فنا
 مخ په پېښور دے ورک

دریغہ! یو پۂ زرۂ ماښام
 ما ته خوږه پۂ خوږه ماښام
 دا تیارۍ تیارۍ ماښام
 بیا سپرۍ سپرۍ ماښام
 نه هسې ډېوې بلې
 نه هغه راتلۍ ماښام
 بیرته لوپته نه کا
 داسې بیا د خه ماښام
 تښتی انتظار نه مې
 دا دې هم لا ښه ماښام
 ستوری پۂ اسمان خلی
 درومی چپه خوږه ماښام
 زرۍ ته لکې لو وایم
 هاو! که شی اوده ماښام

ستا د زلفو تور وړته
 شی اوبه اوبه ماښام

دَ درد و غم او اذیت قیصه ده
 زما قیصه دَ محبت قیصه ده
 لږ مې دَ اوښکو شور ته غوږ وښوه
 نظم کښې څنګ دَ بغاوت قیصه ده
 دَ شک او یاس له هره ټوکه خالی
 زما دَ عزم او جرأت قیصه ده
 ستا دَ زلفانو، بانه، خال په نوم مې
 دَ صبر، زغم، استقامت قیصه ده
 لاره کوڅه او په حجره ئې گورم
 ورکه دَ تنګ، پت او حرمت قیصه ده
 دَ زلفو تار په آئینه کښې کُسي
 خومره اوږده اوس دَ حیرت قیصه ده
 ستا په هر تال کښې انتشار انتشار
 زما هر تار کښې دَ وحدت قیصه ده

دَ شیرین یار دَ اسوېلو په ژبه
 وگوره خومره دَ حدت قیصه ده

نظم

خیلہ خاورہ خیل قانون وے
پہ خیل واک کنبی موژوندون وے

بندگی شوہ د مریانو
مرگ دن نہ پہ پرون وے

امن او بنکلا

دَ خزان قاصد پۀ شا شی
دَ سپرلی قافله راشی

غانتولونه، لاله گلی
پۀ دا پُولو، پتو بیا شی

اومه خله غتی موسپری
نگهتونه پۀ گپا شی

بوراکان هسې بنپری
بلبلان سر پۀ ثنا شی

دَ وطن دا گُلستان مو
امن امن شی بنکلا شی

ازادی او وطن

دَ	وطن	نه	چرته	لرې
دَ	ظالم	صیاد	ولقه	کښې
یو	مرغی	دَ	سیالو	سیاله
وی	راگېره	په	پنجره	کښې

په	فضا	کښې	چې	سېل	وینی
نو	الوت	دَ	وطن	غواړی	
په	خپل	بن	پسې	پُرېشانه	
خپلې	جالې	پسې	ژاړی		

ازادی	که	لوی	نعمت	دے
خپل	وطن	هم	یو	جنت
				دے

اے دریغہ!

چہ پتکے دَ امامت وی
خو شملہ دَ شجاعت وی

دَ مطرب لہ دے ربابہ
یو نغمہ دَ بغاوت وی

دَ شیونکی لہ دے شپیلیہ!
بیا تپہ دَ حریت وی

وفادار کھ جفاکار وی
خو یو یار پھ ہر صورت وی

خیال مے باد تہ دَ وخت وایی
پستنه یو تہر ساعت وی

دا دُعا دَ حَجَرِی (د پری) پۀ جوړېدو وئیکلے شوه

خدايه!

دا اوتاګ مې ګلستان هسې ودان کړې
مګر دا چې ئې پۀ عمر جاودان کړې

وسيله ئې دَ خُور زړونو دَ درمان کړې
مرتبۀ ئې دَ جنت دَ سائبان کړې

سرچشمه ئې دَ نړۍ دَ امنيت کړې
عماريت دَ ملتونو ورحېران کړې

دمه خای چې دَ بادشاه هُم دَ ګدا وی
شناخت ئې خاص و عام باندې عيان کړې

هر مېلمه او مسافر ته زړه فراخه
برکت ئې دومره زيات د دسترخوان كړې

د جرگو او مركو و احاطو له
يو مركز ئې د همه پښتونستان كړې

خو تيلي مې راټول كړې په خوارو دى
دغه جاله په امان له هر طوفان كړې

خوانی

دَ خوانی پۀ حقله دَ درې پوهه شاعرانو نظر

غالب

بنۀ ساعت او روغ صورت وی
نو خوانی هُم بادشاهی ده

خوشحال خټک

دَ بادشاه لۀ پیری بنۀ ده
کۀ خوانی دَ مُصلی ده

رحمان مومند

چې خوانی کښې تقوادر وی
مرتبۀ ئې دَ ولی ده

دَ وخت لېلا

گټو کښې زَر مټو کښې زور غواړی ښه
 په زړه کښې شور په خله کښې اور غواړی ښه
 ښکلې محل په رنگ له کور غواړی ښه
 هر سهولت یو په څلور غواړی ښه

دا چې قدم د خپل شباب اُخلی
 ښه جائزه د ژوند د باب اُخلی
 په یو ساعت د ژوند حساب اُخلی
 هر یو خراج په آب و تاب اُخلی

دَ وخت لېلا د مجنونانو نه ده
 دَ بېر سرو نشیانو نه ده

گران مشراجمل خٲک ته

دا زوال دې لاندې سر شه
لا کمال دې باندې بر شه

دَ مستی همه سپرلے هُم
بیا دې خور پۀ لر او بر شه

دَ رنگ رنگ نِگهٲ پپرونه
لۀ تور غره تر سپین غر شه

ماښ چغه دَ وحدت کا
ایلم بیړته اوچت سر شه

بولان بیا له ملا ترلے
خېبر هُم بنۀ رابیر شه

په لنډی او اباسین کښې
غرځنگونه زورور شه

شی تازه د گودر غاړه
راژوندې دې مازیگر شه

پاڅی پوک وهی شپېلی ئې
شپونکې بیا په تپه سر شه

مطربان دې چنگ تر خنگ کا
هر مضراب ئې په سر بر شه

هر ساقی باده په لاس کښې
ستا د ترو په خوا ورشه

د یوه بله په حجره کښې
وحشت چاودے په ځیگر شه

بیا درنو درنو پتیکو کنبی
شملی لکی برابر شه

خدای می چغه درته بانگ کا
راپیدا دی ورک سحر شه

په انگن کنبی دی اتنی
له کوخی دی ویر بهر شه

هره شپه درته شوقدر
هره ورخ درته اختر شه

پوره پئه هر کالی

دَ بنائست یوه هستی ده
یا خو حوره یا پری ده

که له خط او خال مُشکی ده
نو له زلفو عنبری ده

گور کاکل ئې سیاهی ده
سپین جبین ئې روښنائی ده

ځلانده مَادَ تمام ده
خو پئه بام ننه ده مخفی ده

دَ حرمت، حیا پرده کښې
یوه نغښتې باریکی ده

موی کمره، لاله لبه
په چشمانو نرگسی ده

لکه گل وی خوشبوداره
هم بنائست دے هم خوبی ده

په قامت کنبی لکه سروی
په غری کنبی صراحی ده

سر تر پای په سرور ډوبه
په رگ رگ کنبی ئې مستی ده

په رگ رگ کنبی ئې مستی ده
خو بنېوه ئې زاهدی ده

خوی کنبی تلې فربستو ته
له جنته ئې بوتی ده

یا بلبله یا مېنا ده
د گفطار ئې شیرینی ده

په بیان کښې وزن داره
د مفهوم ئې روانی ده

په ادراک او فهم دواړه
لا سپوا تر هر سړی ده

هم په راز او په رموز کښې
ډونگی زیاته له کوهی ده

علم داره، عمل ناکه
بې حسابیه نایابی ده

شیرین یار ئې خه صفت کا
دا پوره په هر کالی ده

ما ته یاد شی اے وطنه

ما ته یاد شی اے وطنه! همه تهر زارۀ وختونه
زما زړۀ باندې پراتۀ دی هغه ډېر خواږۀ یادونه

هغه زۀ چې یو ماشوم وم
زۀ به پروت وم پۀ ځانگو کښې

پۀ ځولۍ کښې، کله ترخ کښې
ډېر پۀ ناز او پۀ نخرو کښې

ما ته مور به الله هو وې
د اواز خوږو چپو کښې

خور او ورور لږې لږو وې
ترنم او پۀ نغمو کښې

لَه دې پس شوم په خپورو
او بيا ساه راغې پاپو کښې

ما وهلې به بيا منډې
ستا په پولو، په پتو کښې

په تکل د تاروگو به
گرځېدمه په واښو کښې

يا مشغول به وم په لوبو
چرته گټو په ټيکرو کښې

ما غښتل به ترې مَمونه
اخستل به مې خوندونه
همه تېر زارۀ وختونه
هغه ډېر خواړۀ يادونه

چې رابره به سپورمې شوه
پت پتوڼی نه د ستورو
ما ته ياد شى اے وطنه!
زما زړۀ باندې پراته دى

ستا پټه څلو، پټه باندېو کښې
 هلکان چې به ټولگي وو
 پټه رنگ رنگ له هغه لوبې
 ښه پټه درز به ماښامي وو
 يا به لوبه وه د سيو
 ښه تاو شوی به لنډی وو
 يا به لوبه مو د پانې
 يا انگي کښې به ملي وو
 هغه بل خوا جينکو به
 خو جوړ کړی کورکی وو
 يا جوړ کړی ئې واډونه
 د گودي او گوداگي وو
 هم ئې لوبې د موسيو
 پټه چيندرو کښې الگودي وو
 يا داوونه پټه ميرگاتو
 "يا ونی" او "دوونی" وو

چې به جوړ شو پټه حجره کښې
 يا د مخی گوزارونه
 ما ته یاد شی اے وطنه!
 زما زړه باندې پراته دی
 د ځلمو دوه طرفونه
 يا ټيکونه، اکورونه
 همه تېر زړه وختونه
 هغه ډېر خواږه یادونه

هغه ستا پۀ للمو دشتو
 چې به راغله بهارونه
 ټوکېدلی به غانتول وو
 او لاله هم سره مخونه
 کله شین، کله باران به
 ځانله ځانله ئې خوندونه
 که به جوړ د بودی تال شو
 د قدرت؛ جمع رنگونه
 هم اباد دې گودرونه
 مستې جونه قطارونه
 پۀ ترخونو کښې منگی ئې
 پۀ یو بل باندې تېلونه
 یا پۀ سیند کښې شاه ځلمیانو
 چې پۀ مټ به کره جالونه
 پۀ مهیانو پسې چر کښې
 پۀ خپاکو گوزارونه

چې سیند غاړې ته پۀ اوړی
 پۀ چپو کښې به تارۍ وې
 ما ته یاد شی اے وطنه!
 زما زړه باندې پراته دی
 اچول به مو سپرونه
 تش بازو او شنازونه
 همه تېر زارۀ وختونه
 هغه ډېر خواږۀ یادونه

هر مابنام هغه مابني ته
 د مارغانو تله سپلونه
 په اسمان کښې به روانې
 هغه زانې قطارونه
 په بېلو کښې سرخابانو
 چې به ونيول ناوونه
 په مېره کښې چې به خړاو
 راچېرل د زيل سرونه
 د طوطيانو، ښاروگانو
 په هر بڼې کښې اوازونه
 د زرکانو، طاؤسانو
 هغه کړيکې او چرکونه
 يا له جاپو ترنگول چې
 تاروگانو خپل تارونه
 په نارو به وو تنزري
 د مېرې پېچ پرکونه

چې نغمې وې د بېلو
 څنگه ډک وو له سروده
 ما ته ياد شى اے وطنه!
 زما زړه باندې پراته دى
 د کوئل خواږه گوگونه
 سحرونه، مابنامونه
 همه تېر زاره وختونه
 هغه ډېر خواږه يادونه

هغه دنگ او اوچت غرونه
 تر اسمانه ئې سرونه
 په لمن کښې ئې غزان وو
 په سرونو نښتروڼه
 گرځېدل ئې سردرو کښې
 د زمريانو کنډکونه
 دانگېدلې غرڅنې به
 شرېدل به ابشارونه
 په هوا شیکری، بښې وې
 په غوتو به وو بازونه
 خزندو او درندو نه
 سورې ډکې هم غارونه
 دمه شپه کښې راوښکل به
 شرمخانو اوازونه
 پرځېده به اورکي - هم
 د پېريانو لاپښونه

چې جهان پرې ښائسته وو
 د فطرت بلا رنگونه
 زما سترگو کښې ځلېږي
 د حیات واړه عکسونه
 ما ته یاد شی اے وطنه!
 همه تېر زاړه وختونه
 زما زړه باندې پراته دی
 هغه ډېر خواږه یادونه

هغه موج اماج د زمکو
 د هر چا زميندارې وې
 پرې اباد وو اړتونه
 د هر چا قلبي، جوړې وې
 د اسانو او غويانو
 جوړ زغلونه او مېلې وې
 ښه چېکار چېکار کندوان وو
 ښې پرېوانه به غلې وې
 وو محدود ضرورتونه
 په توبۍ کښې خو توبښې وې
 بې ضرر د خاورو لوبښې
 که دوينۍ، کتوي، کاسې وې
 يو توشک، يوه شړۍ وه
 کڼاوې وې او پڼې وې
 د ژوندون اوږې وې سپکې
 ملازې وې نه نخرې وې

چې په لو او په غوبل به	لگېدلی	اشرونه
د يو بل په کار راتله به	وو دا هسې	عالمونه
ما ته ياد شى اې وطنه!	همه تېر زاړه	وختونه
زما زړه باندې پراته دى	هغه ډېر خواږه	يادونه

هغه ډکه به حجره وه
 سره ټول درانه پگونه
 ښې درنې درنې کاتۍ وې
 ښه دراز دراز قدونه
 په پټکو کښې شملې لکې
 په خنګ توري، ټوپکونه
 گرځېدل به تاو برېتونه
 د غيړت او ننگ مروڼه
 په جرگو هوارول ئې
 ټول خنډونه، جنجالونه
 لاس په نام ورته کسبپان به
 په چکر ئې چيلمونه
 ماسخوتن به د ځلميانو
 په حجرو کښې محفلونه
 د منګۍ هغه تنګونه
 په رېلو ئې ربابونه

چې د خوند او د وقار وو
 مينه مينه ورورولي وه
 ما ته ياد شى اے وطنه!
 زما زړه باندې پراته دى
 ښکلې واړه ساعتونه
 کشالې وې نه جنگونه
 همه تېر زړه وختونه
 هغه ډېر خواږه يادونه

آه ----- نجات

نہ مو خود شتہ نہ اختیار
نہ مو زیست شتہ نہ روزگار

نہ ثانی دَ فرید خان شتہ
چہ تسلیم کا ہندوبار

نہ میروپس پہ بہرہ راغی
کا گورگین پہ گور دوشار

نہ پیدا بل احمد شاہ دے
چہ مرہٹ شی بہرہ خوار

وران دوتر دَ شیخ ملی دے
ورک احمد ملک سالار

نہ مہم دَ یوسفزو شتہ
چہ مغل وگاندی دار

سور تحریک دَ پیر روبان دے
دَ خیلواک غلے پرچار

دریا خان او ایمل خاورے
دَ ملت خونہ تار تار

نہ پے رنگ دَ فتح خان شوک
چہ پرے ناز وکا پنجتار

بند تپہ دَ ملالی دہ
پے یرغل نہ دے ناتار

کوم دے زرہ دَ ملتانی اوس
پے فہرنگ نہ شی ایسار

نہ مو گتو کنبے قلم شتہ
نہ پے لاسو کنبے تلوار

دائرې د استقبال له
مونږه نه لرو پرکار

نه په زرو باندې شته یو
نه په زور باندې نامدار

په جامه مو څه کار نشته
خو مېن یو په دستار

د پټکي تړل مو نه زده
نوم به غواړو د سردار

نه پخپله څه کوم شو
نه څوک بل پرېږدو اوزگار

د ملت په کار ناپوهه
د ځان سود لره هوښیار

په يوه تکه خرڅېږو
زمونږ دغه دے بازار

ډېر شته من دلې يادېږي
نمک خوار د استعمار

په رنگ رنگ لره جامه کښي
دل راشي د بادار

خومره لوبې په مونږ وکړي
هرې پېښې په بار بار

هر خاطر به وي لاجمع
خو چې نه شو ټول همکار

خدای دې وکا شیرین یاره!
په پښتون راشي بیا وار

مشر نحو خان ته!

د دې کلي ثاني پلاره
نر سالاره لوی سرداره

سینه وره، وضع داره!
د خپل قام له غمه خواره!

مناره درپسې ژاړې
راشه بیا ورته په لاره

که دا لارې دی غوږ شوی
ستا د آس د ټاپ د پاره

سر له گوره کا راپورته
گوره! کله تر بازاره

دا منم؛ خه خان خانی ده
د هر چا ده خپله چاره

هره چاره بازاری ده
خلقه شوله سودماره

مگر ستا د نرې وینې
یو خو خاڅکی تازه داره

دا د نوی گول حلمی دی
د خپل وخت نه خبرداره

له مرانې عبارت دی
په جذبه د تنگ سرشاره

“اجازه” دې یوه غواړی
دا دسته ده نوره تیاره

باتوران دی خو بس دا چې
اوس بې مشره، بې سالاره

خه به بنه وي كه بيا راغلي
د تا داډ ته پامته داره

يا خپل سورے راپېرزو کا
په دا هم دې منت باره

د دې کلي ثاني پلاره!
نر سالاره! لوی سرداره!

نوحه

(دَ یو مشرپه تلین)

دَ هوا قاصد خبر راوړو قَفَس ته
وې ئې: غوږ شه! ستا له کلي یو ابا لار

ما وې: ژبه دې شه گونگه، خله دې ماته
خه دروند غم په خونه راغی — "لوی لالا" لار

دَ جنت رضوان ولاړ ئې هرکلی ته
چې پاک روح ئې په پرواز شه په سما لار

هېڅ جامه ئې دَ ریا دَ زُهد نه وه
حقیقت کښې په دا دؤر وو پارسا - لار

هم خوددار وو، هم دلدار وو - بلا وُشوه
په یو ذات کښې چې فقیر وو هم باچا - لار

بنه پاكانو پکښې نوري خپل لړلي
د دُنیا له آب و گل؛ مگر صفا لږ

مرتبہ ئې د "ولی" نه کمه نه وه
اُف! د مرګ په بهانه رانه وېړيا لږ

د حجرې دالان که ویر کا؛ ورله ښائی
چې درست "آب" ترې مقدر ته په رضا لږ

تخیل

تخیل مہی لکھ باز دے
بلندی کنہی ئی پرواز دے

لہ ہر بادہ، ہر طوفانہ
ہسی رنگ لہ بی نیاز دے

دَ باتور ہسی تُو رزنی
پَر او پنجہ کنہی ممتاز دے

پہ تورتَم دَ شپہ کنہی وپنی
دے یو ہغہ نظرباز دے

مُستحق دَ بلا داد دے
سزاوار دَ ہر اعزاز دے

هغه آوزۀ

هغه زلفي چي خني کا
 پکښي وټومبي گلاب
 هغه سترگي چي کا تورې
 پکښي کښنوي قصاب

هغه غورې تازه شونډي
 پکښي خوند پټ د کوثر
 لا باده چي په پيالہ کا
 پکښي ډوب کا مست نظر

بيا کوم شان دے او کوم ځان
 څہ توبہ ده، څہ ايمان

د بُلْبُل ناله

(د یو اشنا په تلین)

د خاطر بلبل آزار شه بهار لارو
ډک د گل د خنداگانو سهار لارو

لکه باد چې په مخ راشی خپنې تېر شی
ولې دا چې هسې ډېر په رفتار لارو

ما چې طمع د یاری ئې تر ابد کړه
هغه یار د یو ساعت په اتبار لارو

ما په اوښکو ملغلرو به پېرلو
خومره سهل د دنیا په بازار لارو

اوس نغمه که په خله راشی خو ناله شی
چې مطرب اشنا له چنگ و ستار لارو

د همزولو د ټولی نو خه سیالی ده
چې ئې خاورو لره گل د دستار لارو

آه-----دروند پښتونه!

نۀ شمله، نۀ دې جرگه شته
 نۀ حجره، نۀ دې کټونه
 نۀ چيلم شته نۀ گسبان شته
 نۀ دې رعب او نۀ برېتونه

نۀ ته مشر هسې پاتې
 نۀ دې هغه کشران شته
 نۀ دې "راشه"، نۀ دې "درشه"
 نۀ دې هغه دسترخوان شته

دروند پښتونه! ځان دې خوار کړه
 تا له ژونده جوړ بازار کړه

حالات او باؤر

تہ	دے	ناز	کری	پہ	جمال
زہ	غره	یم	پہ	جنون	
زہ	قائل	یم	د	وصال	
تہ	خونبہری	پہ	بہلتون		

تہ	اختہ	پہ	تغافل		
زہ	لگیا	یم	پہ	پاخون	
تہ	دے	یاد	پہ	خور	کاکل
زہ	موسوم	یم	پہ	تہرون	

خو	کہ	بیله	لری	لار	
تا	بہ	خان	تہ	کرم	ہمکار

وطنه-----خو!

درست عالم به در حېران کرم
 تا به ټول ودان ودان کرم
 دَ تا دشتې دا مېرې به
 زه بېرازې گُلستان کرم
 دا چنې او دا کوڅې به
 زه دې بنادې په جهان کرم
 تا به زه جانان جانان کرم
 تا به زه جنت نشان کرم

خو دا خپل دَ قام وگړی
 له هر خوا راته بدخوا دی
 څوک دَ لاس نه مې رانیسی
 څوک دَ پښو نه مې راکاږی

پء ما گران لء خپله تنه
 اے زما خوږه وطنه!
 دې علت سره پء جنگ یم
 خپل هیئت نه چې پء خنګ یم
 کء پء ژوند ترې نه اوزگار شم
 گڼه ستا هله پکار شم
 نو کء خاندې او کء ژاړې
 د سر خبر به راته غواړې

دَ استعمار دلال ته

تَه ملگرے دَ يرغل
 زَه ملا تر مې دَ خپل تل
 تَه يې غل دَ غلو تر څنگ
 زَه يم ساد دَ سادو مل

تَه پرچار دَ اطاعت
 زَه نغمه دَ بغاوت
 تَه سبق دَ غلامۍ
 زَه تپه دَ حریت

تَه دې خپله نیوه لار
 زَه به خپل کومه کار

رڼه او بڼکه د پښتنې لېلا په نوم

چې	به	شته	شی	که	معدومه
ما	ته	هېڅ	نه	ده	معلومه
ستا	له		ياده		زېږېدلې
توره	شپه	وه	دمه		شومه
واخله	غېږ	کښې	د	شفقت	ئې
رڼه	او بڼکه		ده		ماشومه
مگر	بنکل	ئې	هم	په	خيال کا
دا	معصومه	په		خوږه	اومه
دا	مې	تا	ته	کره	منسوبه
ستا	په	نوم	به	شی	موسومه
لکه	ما	هسې		بې	نومه
خدای	دې	نه	کا	خوک	محکومه

بنگلی د خپل کلی

دَ حیا پۀ تان ساتلی
نازؤلی بنۀ بناغلی

جینکی لکه پپروی
هلکان ئې کلک کوتلی

راته بنکاری ئې پۀ وړاندې
دَ جهان بنگلی ناؤلی

پۀ زندان کنبې راپۀ یاد شی
همه بنگلی دَ خپل کلی

ډېر مېن پرې شیرین یاره
پۀ شعرونو مې نمانځلی

قطعات

ستا پئے زلفو می قسم دے
گُورہ شپہ بہ وار خطا شی
دَ تیرو پئے تسلسل کنبی
دَ سحر ستورے پیدا شی

پئے اُفق بہ دَ ملت می
دَ سبا ستورے بنکارہ شی
لپہ شپہ بہ کدہ واخلی
سحر بانگِ خوبہ موزدہ شی

پئے سایہ دَ خود داری کنبی
تر خیل وسہ دل داری کرم
دَ پنبِتو دَ گُلستان می
تل پئے وینو آبیاری کرم

ستا دَ مینِی لہو نَتوبہ **ب** سرہ بنسایم
 چي دَ وِصل پَہ ہیلہ باندی دِ پایم
 کاشکے! ستا ہم نوائی خو مِی نصیب وے
 چي پَہ غُوغہ ژبہ ہم دِ مگر ستایم

بانگ دَ سحر چي مو خَی خَی دے
 لرزہ دَ شپي پَہ کت پوزی نہ راخی
 حکہ بیا بنکر دَ مغلوالی وُشو
 دا چي مَبدان تہ یوسفزی نہ راخی

تسلسل دَ استحصال کَہ ستا نظام دے
 خو غفلت او شرافت مِی نن تمام دے
 تاودِی وینِی مِی احساس تہ داسِی وُوی
 خیلواکی دِی بس اساس دَ استحکام دے

دا حاکم د چا مرئ دے
دا قاضی د چا دلال دے
اوس دې خیر د چنې غواړه
مل د غل سره کوتوال دے

یو ذره به ئې رانه شی خه په خوا
که خوګ کاندې چرې طمع له ملا
کار د ورکړه کله زده د کوم گدا
عن که تخت د پاسه کښېنې د باچا

د عالم او د ملا دے تفاوت
خو ئې ډېر دے سره مینځ کښې مصلحت
د هر چا دے خپل صحت او خپل علت
باید کښېنې ښه عالم ته په صحبت

په دُنیا کښې دَ هر چا دے بیل بیل کار
 کا هُنر سره انصاف خپل هنرکار
 نه چې زرو و ته کښېنوي لوهار
 نه چې اوسپنې ته کښېباسې سُنار

خال دَ مخ به دې مشال شی
 تار دَ زلفو به دې تال شی
 دا زوال به مې کمال شی
 انفصال به دې وصال شی

دَ صبا یوه وږمه یم
 لکه گل به دې خندان کړم
 دَ باران مړه شپبه یم
 لکه باغ به دې ودان کړم

کٺ پٺ عقل پٺ شعور وی
 خیل مراد به راحضور وی
 کٺ دَ بخت پٺ حواله شی
 بیا سرے گنہ مجبور وی

خیل مو واک او خیل اختیار وے
 پٺ مرضی مو زیست روزگار وے
 دا تپہ دَ خیلواکی مو
 عن پٺ سر باندی دَ دار وے

دا چپی ڊیره بی وسی ده
 یار، اغیار پٺ کناره دے
 دَ تا غم می خوا پٺ خوا دے
 دَ تا یاد هم راخه دے

ستا پۀ زلفو کښې چې وړکې
 وسوسي د تور بېگادۍ
 ستالۀ مخه برېښېدلې
 علامې د سپين سبادۍ

د تا حسن د تا مينه مې موضوع ده
 کوم عنوان، کومې قيصې نه خبر نه يم
 هر يو غږ مې ستا د وصل د حصول د مې
 بلې چغې او نارې نه خبر نه يم

ته که هسې نر سالار شوې
 زه هم هغه کلک سپاهي يم
 ته که هسې زور امام شوې
 زه هم هغه مقتدي يم

دا حُجره ده، كه اتي ده
 دا كوڅه ده، كه بازار
 رپ هم نه وهې بې گټې
 دا دې زېست دے كه روزگار

ستا يادونه بڼه له تا دی
 روز و شب مې خوا په خوا دی
 دا څو اوښکې مې مایه ده
 چې ستا آب لره پيدا دی

په ښکاره دلاري مل
 پټ په زړه کښې راته غل
 په ظاهر راته واصل
 په باطن کښې رانه بيل

دا زه چوز چې خداى هُما کرم بيا و ما ته لوړ پرواز څه
دې نظر، پنجو او پر ته کوم باتور او کټه باز څه

لا مې نور هسې الوت و د سپوږمۍ ستورو نه بره
چې را لاندې هر رفعت و د اسمان تر هاغه سره

زما عزم بې بس نه و
زه بندى په قفس نه و

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library